

Schválené témy dizertačných prác pre AR 2026/2027

Pre všetky nasledujúce vypísané témy dizertačných prác platia rovnaké nasledovné atribúty:

Názov študijného programu: Manažment

Názov študijného odboru: Ekológia a manažment

Forma štúdia: interná aj externá.

Podmienky prijatia, forma a rámcový rozsah prijímacej skúšky, lehota na podávanie prihlášok, termín prijímacieho konania a ďalšie informácie: uvedené v linku <https://www.unipo.sk/fakulta-manazmentu/pk2025/2026> (doktorandské štúdium) na tejto web stránke fakulty (www.unipo.sk/fmeo - Veda a výskum):

prof. Ing. Peter Adamišin, PhD.

- **Dynamický model merania príspevku regionálnych investičných projektov k ekonomickej, sociálnej a environmentálnej výkonnosti regiónov**
- *Dynamic Model for Measuring the Contribution of Regional Investment Projects to the Economic, Social and Environmental Performance of Regions*

Dizertačná práca sa zameriava na vývoj dynamického modelu merania príspevku regionálnych investičných projektov financovaných z verejných zdrojov k environmentálnej, sociálnej a ekonomickej výkonnosti regiónov na úrovni NUTS III. Súčasnú hodnotiacu mechanizmu sa zameriavajú prevažne na finančnú absorpciu, čerpanie alokácií a formálne indikátory výstupov, pričom nedostatočne reflektujú reálne zmeny vo výkonnosti regiónov v čase. Cieľom práce je identifikovať merateľné regionálne indikátory environmentálnej, sociálnej a ekonomickej výkonnosti, ktoré sú potenciálne ovplyvniteľné investičnými projektmi, vytvoriť kvantitatívny model prepojenia projektových dát a regionálnych výstupov a testovať stabilitu a robustnosť modelu v rôznych regionálnych podmienkach. Prínosom práce bude návrh metodického rámca umožňujúceho systematické hodnotenie regionálnych investícií na základe merateľných zmien vo výkonnosti regiónov.

The dissertation focuses on the development of a dynamic model for measuring the contribution of publicly funded regional investment projects to the environmental, social, and economic performance of regions at the NUTS III level. Current evaluation mechanisms focus mainly on financial absorption, allocation drawdown, and formal output indicators, while insufficiently reflecting real changes in regional performance over time. The aim of this work is to identify measurable regional indicators of environmental, social, and economic performance that are potentially influenced by investment projects, to create a quantitative model linking project data and regional outputs, and to test the stability and robustness of the model in different regional conditions. The contribution of this work will be the proposal of a methodological framework enabling the systematic evaluation of regional investments based on measurable changes in regional performance.

- **Determinanty absorpčnej kapacity regiónov pre efektívnu implementáciu udržateľných verejných investícií**
- *Determinants of Regional Absorptive Capacity for Effective Implementation of Sustainable Public Investments*

Dizertačná práca sa zameriava na identifikáciu determinantov absorpčnej kapacity regiónov pri implementácii udržateľných verejných investícií. Cieľom práce je operacionalizovať koncept absorpčnej kapacity pre regionálne podmienky, identifikovať jej hlavné determinanty, analyzovať vzťah medzi absorpčnou kapacitou a úspešnosťou implementácie projektov a navrhnúť index regionálnej absorpčnej kapacity. Prínosom práce bude návrh kvantifikovaného nástroja umožňujúceho identifikáciu slabých miest v implementácii udržateľných verejných investícií.

The dissertation focuses on identifying the determinants of the absorption capacity of regions in the implementation of sustainable public investments. The aim of the thesis is to operationalize the concept of absorption capacity for regional conditions, identify its main determinants, analyze the relationship between

absorption capacity and the success of project implementation, and propose an index of regional absorption capacity. The contribution of the thesis will be the proposal of a quantified tool enabling the identification of weaknesses in the implementation of sustainable public investments.

prof. RNDr. Martin Bača, CSc.

- **Návrh dynamického modelu hodnotenia finančnej výkonnosti podnikov s využitím grafového teoretického prístupu**
- ***The Proposal of the Dynamic Model for the Assessment of the Financial Performance of Companies Using a Graph Theoretical Approach***

V priebehu posledných desaťročí viedla globalizácia na finančných trhoch, rastúca konkurencia medzi podnikmi, ako aj rýchle ekonomické, sociálne a technologické zmeny k zvýšenej neistote a nestabilite vo finančnom a podnikateľskom prostredí. V dôsledku toho vzrástla potreba aplikácie efektívnejších metód v oblasti hodnotenia finančnej výkonnosti podnikov, ktoré by boli schopné túto dynamiku do väčšej miery zachytiť. Pri meraní finančnej výkonnosti sa čoraz viac dostávajú do popredia metódy umelej inteligencie, matematické programovanie, integrované, hybridné a fuzzy modely, ako aj alternatívne metódy, ktoré doteraz neboli v tejto oblasti aplikované. Novým trendom je posun od statických modelov hodnotenia výkonnosti k dynamickým modelom. Jednou z významných alternatívnych metód, ktoré je možné aplikovať v oblasti merania finančnej výkonnosti, je grafový teoretický prístup. Okrem mnohých iných výhod tento prístup poskytuje rámec na analýzu a vizualizáciu zložitých systémov, preto môže byť cenným nástrojom na hodnotenie udržateľnosti a finančnej výkonnosti podnikov. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať existujúce modely hodnotenia finančnej výkonnosti podnikov a navrhnúť dynamický model založený na grafovom teoretickom modelovaní s lepšou presnosťou klasifikácie. Prínosom dizertačnej práce je návrh inovatívneho grafového teoretického modelu hodnotenia finančnej výkonnosti podnikov.

Over the past decades, globalization in financial markets, increasing competition between businesses, as well as rapid economic, social, and technological changes have led to increased uncertainty and instability in the financial and business environment. As a result, the need to apply more effective methods in the evaluation of the financial performance of enterprises, which would be able to capture this dynamic to a greater extent, has increased. When measuring financial performance, artificial intelligence methods, mathematical programming, integrated, hybrid and fuzzy models, as well as alternative methods that have not yet been applied in this area, are increasingly coming to the fore. A new trend is a shift from static performance evaluation models to dynamic ones. One of the significant alternative methods that can be applied in the measurement of financial performance is the graph theoretical approach. Among many other advantages, this approach provides a framework for the analysis and visualization of complex systems, therefore it can be a valuable tool for assessing the sustainability and financial performance of enterprises. The aim of the dissertation thesis is to analyze the existing models for businesses' financial performance evaluation and to propose a dynamic model based on graph theoretical modeling with better classification accuracy. The contribution of the dissertation thesis is the proposal of an innovative graph theoretical model for businesses' financial performance evaluation.

prof. PhDr. Radovan Bačík, PhD., MBA, LL.M.

- **Inovácie v brand manažmente: Budovanie autentickej identity značky prostredníctvom digitálneho storytellingu**
- ***Innovations in Brand Management: Building Authentic Brand Identity Through Digital Storytelling***

Dizertačná práca skúma transformáciu tradičných prístupov k budovaniu značky v prostredí presýteného digitálneho trhu. Hlavným cieľom je analyzovať vplyv naratívnych techník (storytellingu) na vnímanú autenticitu značky a jej emocionálnu hodnotu pre spotrebiteľa. Výskum sa zameria na identifikáciu mechanizmov, ktorými značky prenášajú svoje hodnoty do digitálneho obsahu a ako tieto aktivity ovplyvňujú dlhodobú lojalitu zákazníkov. Práca využije kombináciu kvalitatívneho prieskumu komunikačných stratégií a kvantitatívneho overenia korelácie medzi kvalitou príbehu a silou značky (Brand Strength). Výsledkom bude strategický model pre implementáciu moderných naratívnych foriem do riadenia identity značky.

The dissertation examines the transformation of traditional brand-building approaches in a saturated digital market. The main objective is to analyze the impact of narrative techniques (storytelling) on perceived brand

authenticity and its emotional value for the consumer. The research will focus on identifying the mechanisms by which brands transfer their values into digital content and how these activities affect long-term customer loyalty. The work will use a combination of qualitative research into communication strategies and quantitative verification of the correlation between story quality and brand strength. The result will be a strategic model for implementing modern narrative forms into brand identity management.

- **Strategické riadenie Public Relations v kontexte digitálnej transformácie a krízovej komunikácie**
- ***Strategic Public Relations Management in the Context of Digital Transformation and Crisis Communication***

Práca reflektuje dynamické zmeny v oblasti PR, kde sociálne médiá a algoritmy zásadne menia spôsob šírenia informácií a riadenia reputácie. Hlavným vedeckým cieľom je preskúmať efektivitu moderných PR nástrojov pri zvládaní reputačných rizík v reálnom čase (real-time PR). Výskum sa sústreďí na analýzu komunikačných tokov medzi organizáciou a jej stakeholdermi v krízových situáciách a na úlohu digitálnych mienkotvorných osobností (influencerov) v tomto procese. Výstupom práce bude metodika pre strategické riadenie online reputácie, ktorá umožní organizáciám proaktívne reagovať na riziká digitálneho prostredia a budovať stabilné vzťahy s verejnosťou.

The work reflects the dynamic changes in the field of PR, where social media and algorithms fundamentally change the way information is disseminated and reputation is managed. The main scientific goal is to examine the effectiveness of modern PR tools in managing reputation risks in real-time. The research will focus on analyzing communication flows between an organization and its stakeholders in crisis situations and the role of digital influencers in this process. The output of the work will be a methodology for strategic online reputation management, enabling organizations to react proactively to digital environment risks and build stable public relations.

- **Personalizácia marketingovej komunikácie a jej vplyv na nákupné správanie v e-commerce**
- ***Personalization of Marketing Communication and its Impact on Consumer Behavior in E-Commerce***

Dizertačná práca sa zaoberá problematikou hyper-personalizovanej reklamy a jej vnímaním zo strany moderného spotrebiteľa. Cieľom výskumu je identifikovať hranicu medzi efektívnym zacielením komunikácie a narušením súkromia, ktoré vedie k nákupnému odporu. Práca bude analyzovať rôzne formy personalizovaných správ (e-mail marketing, remarketing, odporúčacie algoritmy) a ich vplyv na konverzný pomer a spokojnosť zákazníka. Výskumná časť bude postavená na dotazníkovom prieskume a experimentálnych nákupných scenároch. Prínosom bude návrh optimalizačného rámca pre personalizovanú komunikáciu, ktorý rešpektuje etické hranice a maximalizuje efektivitu marketingových výdavkov.

The dissertation addresses the issue of hyper-personalized advertising and its perception by the modern consumer. The goal of the research is to identify the boundary between effective communication targeting and privacy intrusion leading to purchasing resistance. The work will analyze various forms of personalized messaging (email marketing, remarketing, recommendation algorithms) and their impact on conversion rates and customer satisfaction. The research part will be based on a questionnaire survey and experimental purchasing scenarios. The contribution will be a proposed optimization framework for personalized communication that respects ethical boundaries and maximizes the effectiveness of marketing expenditures.

- **Transformácia nástrojov reklamy a meranie ich efektivity v prostredí sociálnych platforiem**
- ***Transformation of Advertising Tools and Measurement of their Effectiveness in the Social Platform Environment***

Téma reaguje na ústup tradičných reklamných formátov a nástup natívnej a interaktívnej reklamy na platformách ako TikTok, Instagram a LinkedIn. Hlavným cieľom je preskúmať vzťah medzi kreatívnym spracovaním reklamného formátu a jeho schopnosťou generovať angažovanosť (engagement) a nákupný zámer. Výskum sa zameria na porovnanie efektivity platenej reklamy vs. organického dosahu prostredníctvom moderných analytických metód. Práca poskytne hlbší pohľad na to, ako zmena formátu (krátke videá, interaktívne ankety)

ovplyvňuje spracovanie marketingového posolstva u rôznych cieľových skupín. Výstupom bude súbor odporúčaní pre tvorbu výkonnostných reklamných kampaní v digitálnom priestore.

The topic responds to the decline of traditional advertising formats and the rise of native and interactive advertising on platforms such as TikTok, Instagram, and LinkedIn. The main objective is to examine the relationship between the creative processing of an advertising format and its ability to generate engagement and purchasing intent. The research will focus on comparing the effectiveness of paid advertising versus organic reach through modern analytical methods. The work will provide deeper insight into how changing formats (short videos, interactive polls) affect the processing of marketing messages across different target groups. The output will be a set of recommendations for creating performance advertising campaigns in the digital space.

- **Synergia marketingových komunikačných nástrojov v rámci Omnichannel stratégie značky**
- ***Synergy of Marketing Communication Tools within the Brand's Omnichannel Strategy***

Dizertačná práca skúma problematiku zladenia a synergie rôznych komunikačných nástrojov (ATL, BTL, digitál, PR) do jedného funkčného celku v rámci Omnichannel prístupu. Cieľom výskumu je zistiť, ako konzistentnosť marketingového posolstva naprieč viacerými kanálmi ovplyvňuje silu značky a jej jasnú identifikovateľnosť spotrebiteľom. Práca analyzuje bariéry v integrácii komunikácie vo veľkých organizáciách a hľadá cesty k ich prekonaniu. Empirická časť bude postavená na analýze prípadových štúdií úspešných značiek a prieskume vnímania konzistentnosti kampaní zo strany zákazníkov. Výstupom práce bude model integrovanej marketingovej komunikácie, ktorý maximalizuje synergický efekt v hybridnom trhovom prostredí.

The dissertation examines the issue of aligning and synergizing various communication tools (ATL, BTL, digital, PR) into a single functional unit within the Omnichannel approach. The research aim is to determine how the consistency of the marketing message across multiple channels affects brand strength and its clear identifiability by the consumer. The work analyzes barriers to communication integration in large organizations and seeks ways to overcome them. The empirical part will be based on the analysis of case studies of successful brands and a survey of customer perceptions regarding campaign consistency. The output will be a model of integrated marketing communication that maximizes the synergistic effect in a hybrid market environment.

prof. Ing. Dana Kiseľáková, PhD.

- **Politiky EÚ a nástroje na podporu implementácie digitálnych technológií na zvýšenie digitálnej konkurencieschopnosti**
- ***EU Policies and Tools to Support the Implementation of Digital Technologies to Increase Digital Competitiveness***

Globálne udalosti, dopady rizík postcovidového obdobia a súvisiacich opatrení poukázali na výrazné rozdiely v pripravenosti krajín na zmeny a príležitosti, ktoré ponúka digitálna a zelená transformácia. Zastavenie resp. zníženie hospodárskych aktivít v tradičných obchodných subjektoch postavilo do výraznej výhody krajiny, ktoré mali dostatočne pripravenú digitálnu infraštruktúru, zavedené digitálne technológie a pripravenú kvalifikačnú základňu. Cieľom skúmania v dizertačnej práci je preskúmať podporné politiky, programy a nástroje v EÚ a zhodnotiť potenciál digitálnych technológií pre digitálnu transformáciu s využitím multikriteriálneho prístupu a metodológie globálnych digitálnych indexov, WDCI – World Digital Competitiveness index, Indexu digitalizácie EDI, Going Digital Toolkit, Global Fintech Index a iných. Dôraz je kladený na využiteľnosť inovácií, technologických indikátorov a nových digitálnych technológií na zvýšenie digitálnej konkurencieschopnosti (blockchain technológie, umelá inteligencia, digitálne zručnosti apod.). Prínosom bude na základe viacdimenzionálneho prístupu zistiť kľúčové faktory s rozhodujúcim vplyvom – hybné sily, problémové oblasti a opatrenia na digitalizáciu z aspektu potenciálu poskytnúť pozitívne príklady opatrení, najlepších praktík a odporúčaní krajín-lídrov - Fínsko, Dánsko, Švédsko, Holandsko v EÚ, vo svete USA a. a načrtnutie trendov digitálnej doby vedúcich krajín.

Global events, the impact of risks of post-covid period and related measures have pointed to significant differences in countries' readiness for changes and opportunities offered by the digital and green transformation. Stopping or the reduction of economic activities in traditional business entities placed countries that had a sufficiently prepared digital infrastructure, established digital technologies and a prepared qualification base at a significant advantage. The aim of the research in the dissertation is to examine supporting policies, programs and instruments in the EU and to evaluate the potential of digital technologies for digital transformation using a multi-

criteria approach and the methodology of global digital indexes, WDCI, the Enabling Digitalisation Index, Going Digital Toolkit, Global FinTech Index and others. Emphasis is placed on the usability of innovations, technological indicators and new digital technologies to increase digital competitiveness (blockchain technologies, artificial intelligence, digital skills etc. Based on a multidimensional approach, the benefit will be to find out the key factors with a decisive influence-driving factors, problem areas and digitization measures from the aspect of the potential to provide positive examples of measures, best practices and recommendations of the leading countries - Finland, Denmark, Sweden, the Netherlands in the EU, in the world, the USA and others and outlining the trends of the digital age of leaders.

- **Stratégia digitálnej výkonnosti Slovenska v rámci EÚ na podporu udržateľného a inovačného rozvoja**
- ***Strategy of Digital Performance of Slovakia in the EU to Support Sustainable and Innovative Development***

Ekonomiky štátov, ich sektory, finančné inštitúcie, trhy a firmy sa adaptujú na absorpciu nových technologických zmien, spojených s digitalizáciou, informatizáciou a udržateľnosťou. Účelom dizertačnej práce je preskúmanie nástrojov a politík pre podporu implementácie nových technológií a inovácií v SR - Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030, Akčný plán digitálnej transformácie SR 2023-2026, Plán obnovy a odolnosti ai. Úroveň digitálneho a inovačného rozvoja bude realizovaná a porovnávaná využitím metodológie indexu DESI - Digital Economy and Society index, KPI – Key Performance Indicators, Digitálneho kompasu EÚ 2021-2030 a EIS – Európskej inovačnej hodnotiacej karty. SR zaostáva v oblastiach a kľúčových faktoroch pre digitalizáciu a inovácie ako sú kvalita digitálnej verejnej správy, vzdelávanie-ľudské zdroje a digitálne zručnosti, výskum, technologická pripravenosť, digitálna infraštruktúra, digitálne investície a inovácie a zelená digitálna transformácia, čo je potrebné reálne riešiť. Cieľom práce je návrh viacdimeznionálneho prístupu k zhodnoteniu reálnej výkonnosti Slovenska, návrhy na zvýšenie digitálnej výkonnosti so zameraním na využiteľnosť nových inovatívnych technológií (digitálne technológie, umelá inteligencia, FinTech ai.) v rôznych sektoroch ekonomiky a preskúmanie trendov vedúcich krajín digitalizácie v kontexte udržateľnosti.

The economies of states, their sectors, financial institutions, markets and companies are adapting to absorb new technological changes, especially associated with digitalisation, informatization and sustainability. The purpose of the dissertation thesis is to examine tools and policies to support the implementation of new technologies and innovation in Slovakia – Digital Transformation Strategy of Slovakia 2030, Action Plan for Digital Transformation of the Slovakia 2023-2026, Recovery and Resilience Plan, etc. The level of digital and innovative development will be realized and compared using the methodology of DESI – the Digital Economy and Society Index, KPI – Key Performance Indicators, EIS– European Innovation Scoreboard and 2030 EU Digital Compass. The Slovakia lags behind in areas and key factors for digitization and innovation, such as the quality of digital public administration, education-human resources and digital skills, research, technological readiness, digital infrastructure, digital investments and innovations, and green digital transformation, which needs to be realistically addressed. The aim of the thesis is to propose a multidimensional approach to evaluating the real performance of Slovakia, proposals for increasing digital performance with a focus on the usability of new innovative technologies (digital technologies, artificial intelligence, FinTech etc.) in various sectors of the economy and examination of the trends of leading digitization countries in the context of sustainability.

prof. Ing. Štefan Lyócsa, PhD.

- **Modelovanie trhových rizík**
- ***Modeling Market Risks***

Cieľom práce je posunúť poznanie v oblasti modelovania trhových rizík na finančných trhoch. Primárne ide o modelovanie volatility, value-at-risk a expected shortfall, ktoré sú kľúčové pri manažovaní trhových rizík. Navrhované postupy by mali priniesť nové poznanie v danej téme. Môže ísť o využívanie údajov zo sociálnych sietí, novinových článkov, alebo z rôznych vyhľadávačov. Vhodnosť navrhovaného postupu predikcií sa bude overovať pomocou empirických dát a metód vyhodnocujúcich nie len štatistickú ale aj ekonomickú významnosť predikcií. Z metodologického hľadiska sa budú využívať rôzne zdroje dát spolu a ekonometrické modely časových radov, ako aj vybrané metódy strojového učenia. Ekonomická významnosť predikcií sa bude posudzovať pomocou optimalizácie portfólia finančných aktív.

The aim of this thesis is to contribute to our understanding of modeling market risks on financial markets. The primary tasks is centered around volatility, value-at-risk and expected shortfall models, that are key for

managing market risks. Proposed approach should lead to new insights into this topic. For example, one might use data from social networks, newspapers or various searchers. The suitability of the proposed approach to predict market risks will be based on empirical data and method that will evaluate statistical as well economic significance of predictions. Multiple data sources are going to be used, together with econometric methods of time-series analysis and machine learning. Economic relevance of predictions will be evaluated using portfolio optimization methods. The main contribution should be to develop stock market volatility forecasting methods suited for emerging stock markets, i.e. markets where high-frequency data are sparse, highly inaccurate or the time-series available are too short. Using empirical data, the proposed approach should offer competitive out-of-sample results as suggested by statistical and economic evaluation methods.

- **Modelovanie kreditného rizika**
- ***Modeling Credit Risks***

Cieľom práce je posunúť poznanie v oblasti modelovania kreditného rizika, teda nesplatenia dlhu. Primárne ide o identifikáciu vlastností dlhu, dlžníka a iných atribútov a modelov, ktoré vedú k presnejšej identifikácii zbankrotovaných úverov. Vhodnosť navrhovaného postupu predikcií sa bude overovať pomocou empirických dát a metód vyhodnocujúcich nie len štatistickú ale aj ekonomickú významnosť predikcií. Z metodologického hľadiska sa budú využívať rôzne verejne dostupné dáta a metódy štatistického učenia sa.

The aim of this thesis is to contribute to our understanding of the credit risk, i.e. inability to repay a debt. Key tasks are related to identifying loan and borrower characteristics, along with any other characteristics and methods that lead to more accurate forecasts of defaulted loans. The suitability of the proposed approach will be verified with empirical data and methods that will evaluate not only statistical but also economic importance of predictions. From the methodological perspective, we will utilize different publicly available data and methods of statistical learning.

prof. Ing. Jan Sucháček, Ph.D.

- **Časopriestorový vývoj ústredí veľkých podniků a bank na Slovensku**
- ***Spatio-Temporal Development of Headquarters of Large Enterprises and Banks in Slovakia***

Disertační práce je zaměřena na vývoj lokalizace ústředí velkých podniků a bank na Slovensku z chronologického hlediska. Zdůrazněny budou kvantitativní i kvalitativní aspekty problematiky. Rozmístění ústředí velkých podniků a bank má přitom vliv nejen na regionální rozvoj a regionální hospodářskou diferenciaci, ale také konkurenceschopnost a soudržnost země jako celku. Zatímco ve vyspělých zemích je věnována vztahům mezi velkými firmami, bankami a územními ekonomikami dlouhodobá a systematická pozornost, v zemích post-transformačních tomu tak není. Práce má význam nejen z hlediska identifikace prostorově diferencované hospodářské moci, ale také z pohledu významných aktérů místního a regionálního rozvoje. Kromě kategorií akademických se práce zaměří na doporučení různým úrovním veřejné správy stejně jako konkrétním hospodářským subjektům, pro které je lokalizace jednou z nejdůležitějších aktivit vůbec.

The thesis is focusing on the development of large enterprise and banking headquarters in Slovakia from chronological point of view. Both quantitative and qualitative aspects of the problem will be stressed here. Distribution of large enterprise and banking headquarters affects not only regional development and regional economic differentiation but competitiveness and country's cohesion as well. While advanced economies pay adequate attention to the relations among large enterprises, banks and territorial economies, it does not apply to their post-transformation counterparts. This thesis is important not only from the perspective of the identification of spatially differentiated economic power, but also from the standpoint of important actors influencing local and regional development. Apart from academic categories, the thesis concentrates upon recommendations to various levels of public administration as well as particular economic entities, for which the location constitutes one of the most relevant activities.

- **Regionální rozvoj na Slovensku z institucionálního pohledu**
- ***Regional Development in Slovakia from Institutional Point of View***

Disertační práce se zabývá institucionálně-regionální dimenzí hospodářského vývoje na Slovensku. V práci budou z prakticky orientovaného institucionálního hlediska vysvětleny a interpretovány

příčiny a důsledky prostorové diferenciace v zemi. V empirické části práce je důraz kladen především na institucionálně-prostorové struktury a mechanismy ovlivňující vývoj země. V závěru jsou pak formulována konkrétní doporučení pro praxi regionální politiky na Slovensku. Tato doporučení ovšem naráží na nepříznivý kontext vyvolaný snahou o aplikaci moderních přístupů k regionálnímu rozvoji a to v prostředí neadekvátních systémových makrostruktur.

This work deals with institutional-regional dimension of economic development in Slovakia. The thesis explains and interprets the causes and consequences of spatial differentiation in Slovakia from practically oriented institutional perspective. In the empirical part of the study, an emphasis is put on institutional-spatial structures and mechanisms influencing country's development. In conclusion, there are formulated particular recommendations for the practice of regional policy in Slovakia. Nonetheless, these recommendations interfere with unfavorable context formed by an endeavor to apply modern approaches towards regional development within the milieu of non-adequate system macrostructures.

- **Marketing vybraného územního celku ve světle výzkumu**
- ***Marketing of a Selected Territorial Unit in the Light of Research***

Teritoriální marketing doposud nebyl uspokojivě definován, což se v ještě větší míře týká post-transformačních ekonomik. Společné znaky tohoto stále populárnějšího přístupu k územnímu rozvoji mohou být nalezeny spíše v používaných nástrojích, metodách či společných cílech. Cílem této práce je poskytnutí vhledu do teorie a praxe teritoriálního marketingu na Slovensku, a sice na příkladu vybraného územního celku. Teritoriální marketing se vyvíjí spíše spontánně, nežli plánovitě. Existuje zde nedůvěra mezi soukromým a veřejným sektorem, nedostatek financí a celá řada dalších epříznivých kategorií ovlivňujících realizaci tohoto konceptu. Územní jednotky v post-transformačních ekonomikách si vytvořily určité rutiny, které jsou často ad-hoc charakteru, které jsou ale užitečné z pohledu aplikace územního marketingu.

Territorial marketing has not been satisfactorily defined so far. This concerns post-transformation economies with even higher intensity. Common signs of this increasingly popular concept can be thus found rather in used instruments, methods or common objectives. The main objective of the thesis is to provide the insight into the theory and practice of territorial marketing in Slovakia on the example of selected territorial unit. There is spontaneous rather than planned development of this concept. Distrust between public and private sectors, lack of finance as well as many other unfavorable categories affect the accomplishment of the concept. Territorial units in post-transformation countries developed certain routines, which are often of ad-hoc character but turned out to be efficient in the practice of territorial marketing.

prof. Mgr. Peter Štarchoň, PhD.

- **Vplyv FinTech startupov na správanie spotrebiteľov na trhu finančných služieb**
- ***The Impact of FinTech Startups on Consumer Behaviour on the Financial Services Market***

Téma dizertačnej práce reflektuje narastajúci význam inovatívnych riešení v kontexte digitálnej transformácie trhu finančných služieb, pričom FinTech startupy predstavujú jeden z akceleratorov rozvoja trhu finančných služieb. Ponuka FinTech startupov sa vyznačuje priamymi konzekvenciami i na správanie spotrebiteľov, keďže začína transformovať ich doterajšiu zákaznícku skúsenosť a angažovanosť v oblasti finančných služieb. Cieľom dizertačnej práce je identifikovať aktuálne zmeny v správaní spotrebiteľov na trhu finančných služieb, zmeny v štruktúre ich dopytu, zákazníckej skúsenosti a angažovanosti s dopadmi na ďalší rozvoj trhu finančných služieb, ako aj identifikovať potenciálne riziká v kontexte ochrany spotrebiteľa, zvyšovania finančnej gramotnosti spotrebiteľov a akcentom na digitálnu finančnú inklúziu.

The topic of the dissertation thesis reflects the growing importance of innovative solutions in the context of digital transformation of the financial services market, while FinTech startups represent one of the accelerators of the development of the financial services market. The offer of FinTech startups indicates the direct consequences on consumer behaviour, as it begins to transform previous customer experience and engagement in the field of financial services. The objective of the dissertation is to identify current changes in consumer behaviour in the financial services market, changes in the consumer structure demand, customer experience and engagement in the further development of the financial services market, as well as identify potential risks in the context of consumer protection, increasing consumer financial literacy and emphasis for digital financial inclusion.

prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.

- **Neurofyziologické a psychologické determinanty efektivity politickej komunikácie v digitálnom prostredí**
- ***Neurophysiological and Psychological Determinants of the Effectiveness of Political Communication in the Digital Environment***

Dizertačná práca sa zameriava na identifikáciu neurofyziologických a psychologických determinantov efektivity politickej komunikácie v digitálnom prostredí. Skúma vzťahy medzi vizuálnou pozornosťou, emočnou aktiváciou, percepciou manipulácie, dôverou ku kandidátovi a volebným úmyslom. Výskum využíva experimentálny dizajn s aplikáciou eyetrackingu, merania fyziologickej odozvy a dotazníkových nástrojov. Cieľom je vytvoriť integrovaný model vysvetľujúci mechanizmy politickej persuzívnej komunikácie v online prostredí. Práca prepája poznatky politického marketingu, psychológie presvedčania a neuromarketingu a prináša teoretické aj praktické implikácie pre tvorbu a reguláciu digitálnych kampaní.

This dissertation focuses on identifying the neurophysiological and psychological determinants of the effectiveness of political communication in the digital environment. It examines the relationships between visual attention, emotional arousal, perception of manipulation, trust in the candidate, and voting intentions. The research employs an experimental design utilizing eye-tracking, physiological response measurements, and questionnaire tools. The goal is to create an integrated model explaining the mechanisms of political persuasive communication in the online environment. The work integrates insights from political marketing, the psychology of persuasion, and neuromarketing, and offers both theoretical and practical implications for the creation and regulation of digital campaigns.

- **Marketing spoločensky rizikových produktov v kontexte konfliktu medzi slobodou podnikania a ochranou zraniteľných spotrebiteľov**
- ***Marketing of Socially Risky Products in the Context of the Conflict Between Freedom of Enterprise and the Protection of Vulnerable Consumers***

Dizertačná práca sa zameriava na marketing spoločensky rizikových produktov (hazard, alkohol, tabakové výrobky a energetické nápoje) v kontexte napätia medzi slobodou podnikania a ochranou zraniteľných spotrebiteľov. Cieľom je identifikovať psychologické mechanizmy, prostredníctvom ktorých marketingová komunikácia ovplyvňuje rozhodovanie spotrebiteľov, a posúdiť ich etické a regulačné implikácie. Výskum sa zameria najmä na vnímanie manipulácie, normalizáciu rizika, emočné apely a mieru akceptácie regulácie zo strany verejnosti. Empirická časť bude založená na kvantitatívnom výskume a experimentálnom dizajne, pričom osobitná pozornosť bude venovaná zraniteľným skupinám, ako sú mladí ľudia a impulzívni spotrebiteľia. Výstupom práce bude návrh odporúčaní pre tvorbu vyváženého eticko-regulačného rámca digitálneho marketingu rizikových produktov.

This dissertation focuses on the marketing of socially risky products (gambling, alcohol, tobacco products, and energy drinks) in the context of the tension between freedom of enterprise and the protection of vulnerable consumers. The aim is to identify the psychological mechanisms through which marketing communication influences consumer decision-making and to assess their ethical and regulatory implications. The research will focus primarily on perceptions of manipulation, risk normalization, emotional appeals, and the public's level of acceptance of regulation. The empirical part will be based on quantitative research and experimental design, with special attention given to vulnerable groups such as young people and impulsive consumers. The output of the work will be a set of recommendations for the creation of a balanced ethical and regulatory framework for the digital marketing of risky products.

- **Psychologické mechanizmy a spoločenské implikácie konšpiračného myslenia v digitálnom informačnom prostredí**
- ***Psychological Mechanisms and Social Implications of Conspiracy Thinking in the Digital Information Environment***

Dizertačná práca sa zameriava na analýzu psychologických mechanizmov, ktoré podmieňujú náchylnosť jednotlivcov ku konšpiračnému mysleniu v digitálnom informačnom prostredí, a na identifikáciu jeho širších spoločenských implikácií. Cieľom je preskúmať úlohu kognitívnych faktorov (napr. potreba istoty, intolerancia neistoty, analytické myslenie), emočných stavov (strach, hnev, pocit ohrozenia) a miery dôvery v inštitúcie pri formovaní presvedčení o konšpiračných naratívoch. Výskum bude realizovaný prostredníctvom kvantitatívneho prieskumu a experimentálneho dizajnu zameraného na reakcie na manipulovaný informačný obsah v online prostredí. Práca zároveň analyzuje spoločenské dôsledky konšpiračného myslenia, najmä jeho vplyv na polarizáciu spoločnosti, dôveru vo verejné inštitúcie a rozhodovanie v oblasti verejného zdravia a politiky. Výstupom bude integrovaný model vysvetľujúci vznik a šírenie konšpiračných presvedčení spolu s návrhmi preventívnych a regulačných opatrení.

This dissertation focuses on analyzing the psychological mechanisms that determine individuals' susceptibility to conspiracy thinking in the digital information environment, and on identifying its broader societal implications. The aim is to examine the role of cognitive factors (e.g., need for certainty, intolerance of uncertainty, analytical thinking), emotional states (fear, anger, sense of threat), and levels of trust in institutions in shaping beliefs about conspiracy narratives. The research will be conducted through a quantitative survey and an experimental design focused on reactions to manipulated information content in an online environment. The study also analyzes the social consequences of conspiracy thinking, particularly its impact on societal polarization, trust in public institutions, and decision-making in the areas of public health and politics. The output will be an integrated model explaining the emergence and spread of conspiracy beliefs, along with proposals for preventive and regulatory measures.

- **Postavenie zodpovednej reklamy vo vzťahu medzi firmou a spoločnosťou z pohľadu neuromarketingového výskumu spotrebiteľského správania**
- ***The Position of Responsible Advertising in the Relationship Between Business and Society from the Perspective of Neuromarketing Research on Consumer Behaviour***

Dizertačná práca sa zameriava na skúmanie postavenia zodpovednej reklamy ako nástroja formovania vzťahu medzi firmou, spotrebiteľom a spoločnosťou. Reklama dnes neplní iba predajnú funkciu, ale ovplyvňuje aj dôveru k značke, reputáciu firmy, spotrebiteľské hodnoty a spoločenské vnímanie podnikateľských subjektov. Cieľom práce je preskúmať, ako existencia alebo absencia zodpovedných prvkov v reklame ovplyvňuje vnímanie firmy, emocionálne reakcie spotrebiteľov a ich rozhodovacie procesy. Práca bude porovnávať reklamy založené na princípoch transparentnosti, pravdivosti, primeranosti a spoločenskej zodpovednosti s reklamami využívajúcimi manipulatívne, zavádzajúce alebo spoločensky problematické prvky. Empirická časť bude kombinovať dotazníkové zisťovanie s neuromarketingovými metódami, najmä eyetrackingom, analýzou mimiky tváre a prípadne meraním fyziologickej aktivácie. Výsledky práce môžu prispieť k lepšiemu pochopeniu významu zodpovednej reklamy pre budovanie dôvery, reputácie a dlhodobej hodnoty značky, ako aj k formulovaniu odporúčaní pre firmy pri tvorbe etickej a spoločensky zodpovednej reklamnej komunikácie.

The dissertation focuses on examining responsible advertising as a tool for shaping the relationship between businesses, consumers, and society. Today, advertising no longer serves only a sales function; it also influences brand trust, corporate reputation, consumer values, and the social perception of business entities. The aim of the dissertation is to examine how the presence or absence of responsible elements in advertising affects the perception of a company, consumers' emotional responses, and their decision-making processes. The dissertation will compare advertisements based on the principles of transparency, truthfulness, appropriateness, and social responsibility with advertisements that use manipulative, misleading, or socially problematic elements. The empirical part will combine questionnaire research with neuromarketing methods, particularly eye tracking, facial expression analysis, and, where appropriate, the measurement of physiological activation. The results may contribute to a better understanding of the importance of responsible advertising for building trust, reputation, and long-term brand value, as well as to formulating recommendations for companies in creating ethical and socially responsible advertising communication.

prof. Ing. Ján Závadský, PhD.

- **Kvantifikácia prínosov implementácie, udržiavania a zlepšovania štandardizovaných systémov manažerstva**

- ***Quantification of Benefits from the Implementation, Maintenance and Improvement of Standardized Management Systems***

Hlavným cieľom dizertačnej práce je vo výberovom súbore slovenských a zahraničných podnikov s certifikovaným systémom manažérstva identifikovať kvantifikovateľné prínosy z implementácie, udržiavania a zlepšovania štandardizovaného systému manažérstva. Systémy manažérstva sú v organizáciách implementované z rôznych dôvodov, ktoré determinujú aj udržateľnosť súladu s požiadavkami. Parciálne ciele dizertačnej práce sú zamerané na identifikáciu očakávaných prínosov a príčin implementácie štandardizovaných systémov manažérstva, definovania súboru ukazovateľov, ktorými sa bude merať prínos z implementácie štandardizovaného systému manažérstva a vytvorenie všeobecného súboru merateľných efektov z implementácie rôznych systémov manažérstva. Výberový súbor podnikov bude tvoriť akákoľvek organizácia, ktorá má implementovaný a certifikovaný štandardizovaný systém manažérstva aspoň jeden certifikačný cyklus trvajúci 3 roky.

The main goal of the dissertation thesis is to identify quantifiable benefits from the implementation, maintenance and improvement of the standardized management systems in a sample of Slovak and foreign companies with a certified management system. Standardized management systems are implemented in organizations for various reasons, which also determine the sustainability of compliance with requirements. The partial goals of the dissertation thesis are aimed to identifying the expected benefits and causes of the implementation of standardized management systems, defining a set of indicators that will measure the benefits from the implementation of a standardized management system, and creating a general set of measurable effects from the implementation of various management systems. The research sample of enterprises will be made up of any organization that has implemented and certified a standardized management system for at least one certification cycle lasting 3 years.

doc. Mgr. Gabriel Baník, PhD.

- ***Morálne dilemy manažérov: sociálna inteligencia a ďalšie psychologické faktory súvisiace s robením dôležitých rozhodnutí v manažmente***
- ***Moral Dilemmas of Managers: Social Intelligence and Other Psychological Factors Related to Making Important Decisions in Management Settings***

Manažér v svojej práci čelí neustálym výzvam na robenie rozhodnutí. Veľakrát stojí pred morálnymi dilemami. Manažéri často čelia takýmto dilemám, keď musia vyvažovať protichodné záujmy, ako sú lojalita, spravodlivosť, efektívnosť a dlhodobý úspech organizácie. Prijímanie takýchto rozhodnutí si vyžaduje starostlivé zváženie etických zásad a schopnosť orientovať sa v zložitej medziľudskej a organizačnej dynamike. Cieľom dizertačnej práce je prostredníctvom zmiešaných metód skúmať 1) s akými morálnymi dilemami sa manažéri v svojej práci stretávajú; 2) ako sociálna inteligencia a ďalšie vybrané psychologické faktory, ako napr. kognitívne skreslenia ovplyvňujú morálne a etické rozhodovanie manažéra; 3) prostredníctvom uvedených zistení navrhnuť tréningový program zameraný na rozvoj psychologických faktorov dôležitých v kontexte morálneho a etického rozhodovania. *A manager's role is inherently fraught with decision-making challenges, often entailing moral dilemmas. These dilemmas arise when managers must juggle conflicting interests such as loyalty, fairness, efficiency, and the organization's long-term viability. Navigating such complexities demands a thoughtful consideration of ethical principles and adeptness in handling intricate interpersonal and organizational dynamics. This dissertation aims to employ mixed methods to address three key objectives: 1) identifying the moral dilemmas commonly encountered by managers; 2) examining how social intelligence and selected psychological factors, including cognitive biases, shape managers' moral and ethical decision-making processes; and 3) leveraging these insights to design a training program tailored to enhance the psychological factors crucial in moral and ethical decision-making contexts.*

doc. Ing. Eduard Baumöhl, PhD.

- ***Prognózovanie finančnej situácie podniku***
- ***Prediction of Corporate Bankruptcy***

Cieľom práce je navrhnuť na základe empirických údajov predikčný model finančnej situácie podniku. Práca sa zaoberá skúmaním predikčnej sily doposiaľ známych bankrotových a bonitných modelov v podmienkach podnikov SR. Z metodologického hľadiska budú využívané najmä panelové regresné modely, zhluková analýza a diskriminačná analýza. Predpokladaným praktickým prínosom by malo byť vytvorenie a verifikácia vlastného

bankrotového modelu využiteľného v podmienkach SR. Teoretický prínos bude predstavovať overenie predikčnej sily existujúcich modelov, ktoré sú v literatúre dostatočne charakterizované, avšak neboli vytvorené na základe vzorky údajov slovenských podnikov.

The aim of this thesis is to design prediction model of corporate financial situation based on the empirical data. The thesis deals with examining the predictive power of the well-known bankruptcy and credit models from the perspective of corporations located in Slovakia. From a methodological point of view, panel regression models, cluster analysis, and discriminant analysis are expected to be utilized. The main contribution should be creating and verifying our own bankruptcy model with the application in the Slovak Republic. The theoretical contribution will be a verification of the predictive power of models already well established in the literature; although they were not created on the sample data from the Slovak companies.

- **Integrácia akciových trhov rozvíjajúcich sa krajín**
- ***Integration of Emerging Stock Markets***

Cieľom práce je kvantifikovať mieru integrácie rozvíjajúcich sa trhov s vyspelými trhmi. Práca je zameraná na skúmanie vzájomných vzťahov medzi rozvíjajúcimi sa akciovými trhmi z rôznych regiónov a vybranými vyspelými akciovými trhmi. Dôraz sa kladie najmä na krajiny východnej a strednej Európy. Po metodologickej stránke bude využívaný najmä aparát finančnej ekonometrie. Kvôli stabilite finančného systému je sledovanie vzájomných vzťahov akciových trhov dôležité najmä pre vlády a centrálné banky. Integrácia akciových trhov má dopad aj na reálnu ekonomiku tým, že zabezpečuje nižšie (ale stabilné) očakávané výnosy, na to nadväzuje znižovanie nákladov na kapitál, čo má v konečnom dôsledku za následok prílev zahraničných investícií. Z praktického hľadiska je oblasť integrácie akciových trhov zaujímavá aj z pohľadu teórie portfólia a efektívnej medzinárodnej diverzifikácie.

The aim of this thesis is to quantify the level of integration of emerging stock markets with developed markets. The work will focus on the mutual relationships between emerging equity markets from different regions and selected developed stock markets. Emphasis is, however, on the countries from the Eastern and Central European region. The methodology will be mostly based on the tools of financial econometrics. Due to the stability of the financial system, the monitoring of connectedness among equity markets is particularly important for governments and central banks. The integration of equity markets has an impact on the real economy by providing lower (but stable) expected returns, reducing the cost of capital, which has ultimately resulted in the inflow of foreign investment. In practical terms, the area of integration of stock markets is also interesting from the perspective of portfolio theory and effective international diversification.

doc. PaedDr. Zuzana Birknerová, PhD., MBA

- **Identifikácia hodnotových a osobnostných faktorov vo vzťahu k štýlom persúázie v manažérskom vedení**
- ***Identification of Value-Based and Personality Factors in Relation to Persuasion Styles in Managerial Leadership***

Dizertačná práca sa zameria na prepojenie osobnostných hodnôt, profesionálnej identity manažérov a štýlov persúázie, ktoré využívajú pri ovplyvňovaní svojich tímov. Cieľom výskumu bude identifikovať hodnotové a psychologické faktory, ktoré podmieňujú výber persuzívnych stratégií v rôznych manažérskych situáciách – napríklad v rozhodovaní, riadení zmien či riešení konfliktov. Práca sa zameria aj na vnímanú efektivitu týchto štýlov zo strany samotných manažérov aj členov tímov. Výskum môže obsahovať dotazníkové šetrenie aj kvalitatívne rozhovory a ponúkne praktické odporúčania pre rozvoj komunikačných a líderských zručností v súlade s hodnotami manažéra.

This dissertation will explore the relationship between personal values, managerial identity, and persuasion styles used in leadership practice. The aim is to identify psychological and value-based factors that influence the choice of persuasive strategies in various managerial contexts – such as decision-making, change management, and conflict resolution. The study will also examine how managers and their team members perceive the effectiveness of different persuasion styles. The research may include both quantitative surveys and qualitative interviews, and will offer practical recommendations for developing communication and leadership skills aligned with the manager's values.

- **Aplikácia a posúdenie efektívnosti koučovacieho vyjednávacieho prístupu pri vedení tímov**
- ***Application and Assessment of the Effectiveness of the Coaching-Based Negotiation Approach in Team Leadership***

Dizertačná práca sa bude venovať výskumu efektívnosti tzv. koučovacieho vyjednávacieho prístupu v rámci tímového vedenia. Tento prístup kombinuje princípy koučingu (aktívne počúvanie, podpora autonómie, budovanie dôvery) s vyjednávacími technikami zameranými na hľadanie obojstranne výhodných riešení. Cieľom výskumu bude overiť, ako tento štýl vyjednávania ovplyvňuje motiváciu, dôveru, výkon a spokojnosť členov tímu v porovnaní s direktívnymi prístupmi. Výsledkom bude návrh modelu koučovacieho vyjednávania a odporúčania pre jeho aplikáciu v praxi manažérskej práce.

This dissertation will focus on the effectiveness of the coaching-based negotiation approach in the context of team leadership. This method combines core coaching principles – such as active listening, autonomy support, and trust-building – with negotiation techniques aimed at finding win-win solutions. The research will examine how this negotiation style affects team members' motivation, trust, performance, and satisfaction, especially when compared to more directive approaches. The expected outcome is a proposed model of coaching-based negotiation and practical recommendations for its application in managerial settings.

- **Asertivita a etika v negociačných procesoch v kontexte obchodných vzťahov**
- ***Assertiveness and Ethics in Negotiation Processes in the Context of Business Relationships***

Dizertačná práca bude skúmať význam asertivity a etiky v negociačných procesoch v obchodnom prostredí, s dôrazom na ich dopad na dlhodobú udržateľnosť obchodných vzťahov. Výskum sa bude zameriavať na identifikáciu etických dilem, ktoré obchodní manažéri čelí pri rokovaniach, a na to, ako asertívne komunikačné zručnosti môžu prispieť k efektívnemu riešeniu konfliktov a zachovaniu rovnováhy medzi rôznymi záujmami. Analyzované budú aj rôzne vyjednávacíe techniky, ktoré podporujú etické rozhodovanie a budovanie dôvery v obchodných vzťahoch.

This dissertation will examine the role of assertiveness and ethics in negotiation processes within the business environment, focusing on their impact on the long-term sustainability of business relationships. The research will identify ethical dilemmas faced by business managers during negotiations and how assertive communication skills can contribute to effectively resolving conflicts and maintaining a balance between competing interests. The study will also analyze various negotiation techniques that promote ethical decision-making and trust-building in business relationships.

doc. Ing. Mariana Dubravská, PhD.

- **Internacionalizácia podnikateľských aktivít subjektov podnikajúcich vo vybranom odvetví SR**
- ***Internationalization of Business Activities of Entities Doing Business in the Selected Sector of the Slovak Republic***

V podmienkach prebiehajúcich procesov vo svetovej ekonomike, slovenské podniky čelia výzvam, ktoré ponúka globálne prostredie. Podstata internacionalizačného procesu je v rastúcej náročnosti konkurenčného prostredia na trhu, ktoré sa formuje tvorbou partnerstva a podnikateľských sietí medzi subjektmi. Internacionalizácia podnikania sa stáva každodennou realitou. Cieľom dizertačnej práce je zhodnotenie procesu internacionalizácie podnikateľských aktivít subjektov podnikajúcich vo vybranom odvetví SR cez posúdenie výberu formy internacionalizačných aktivít, výberu trhu a stratégií s následnou identifikáciou základných vývojových trendov vo vybraných oblastiach internacionalizácie podnikateľských činností subjektov podnikajúcich v medzinárodnom prostredí.

In the conditions of ongoing processes in the world economy, Slovak companies face challenges offered by the global environment. The essence of the internationalization process lies in the growing difficulty of the competitive environment on the market, which is formed by the creation of partnerships and business networks between entities. Internationalization of business is becoming a daily reality. The aim of the dissertation thesis is to evaluate the process of internationalization of business activities of entities doing business in the selected sector of the

Slovak Republic through the assessment of the choice of the form of internationalization activities, the choice of market and strategies, followed by the identification of basic development trends in selected areas of internationalization of business activities of entities doing business in an international environment.

- **Analýza vplyvu svetového okolia podniku a jeho prvkov na podnikateľskú činnosť vo vybranom odvetví národného hospodárstva Slovenskej republiky**
- ***The Analysis of the Impact of Global Enterprise Environment and its Factors on Business Activity in a Selected Sector of the National Economy of the Slovak Republic***

V období internacionalizácie hospodárskych procesov nie je možné z chápania okolia podniku vylúčiť faktory, ktoré vplyvajú na činnosť podniku z medzinárodnej úrovne, a ktoré označujeme ako faktory alebo javy svetového okolia. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať faktory svetového okolia prostredia definované pod vplyvom globalizácie obchodu a ich vplyv na podnikateľskú činnosť vo vybranom odvetví národného hospodárstva SR. Cieľom výskumnej časti práce bude na základe zvolených parciálnych analýz svetového okolia podniku (analýza internacionalizácie, intelektualizácie, ekologizácie,...) identifikovať faktory majúce vplyv na súčasnú a budúcu podnikateľskú činnosť podnikov v skúmanom odvetví. Následne bude potrebné vymedziť väzby a súvislosti medzi jednotlivými faktormi a komparáciou dát za jednotlivé podniky identifikovať faktory prostredia majúce zásadný vplyv pri tvorbe stratégie podnikov.

In the period of internationalization of economic processes, it is not possible to exclude from the understanding of the environment of the enterprise the factors that influence the activity of the enterprise from the international level, and which we refer to as factors or phenomena of the world environment. The aim of the dissertation thesis is to analyze the factors of the world environment defined under the influence of the globalization of trade and their impact on business activity in a selected sector of the national economy of the Slovak Republic. The aim of the research part of the work will be to identify, based on selected partial analyses of the world environment of the enterprise (analysis of internationalization, intellectualization, greening, ...), factors that influence the current and future business activity of enterprises in the examined sector. Subsequently, it will be necessary to define the links and connections between the individual factors and, by comparing data for individual enterprises, identify environmental factors that have a fundamental impact on the creation of enterprise strategies.

doc. Mgr. Richard Fedorko, PhD.

- **Vplyv generatívnej umelej inteligencie na nákupné správanie spotrebiteľov v online prostredí**
- ***The Impact of Generative Artificial Intelligence on Consumer Purchasing Behavior in the Online Environment***

Primárnym cieľom práce je prispieť k obohateniu teoretických poznatkov spotrebiteľského správania v prostredí elektronického obchodu, a to rozšírením teoretického konštruktu procesu online nákupného správania o dimenziu generatívnej umelej inteligencie. Práca sa zameriava na analýzu vplyvu AI-generovaného obsahu, personalizovaných odporúčaní a konverzačných AI nástrojov na formovanie používateľských preferencií a nákupného správania spotrebiteľov, dominantne v podmienkach tuzemského trhu. Ambíciou práce je rozvinúť teoretický rámec súčasného stavu poznania v oblasti determinovania kauzálnych vzťahov medzi percepciou generatívnej AI (vnímaná užitočnosť, kvalita a dôveryhodnosť obsahu, personalizácia, transparentnosť), dôverou v AI systémy, behaviorálnou intenciou a následným nákupným správaním v online prostredí. Cieľom práce je taktiež formulácia návrhov a odporúčaní pri tvorbe efektívnych postupov a možností optimalizácie marketingových nástrojov a zákazníckej skúsenosti v elektronickej komercii, so zameraním na efektívne využívanie generatívnej umelej inteligencie. Výsledky práce majú napomôcť stimulácii inovačného potenciálu primárne domácich podnikateľských subjektov vo vzťahu k identifikácii spotrebiteľských preferencií a k pochopeniu správania rôznych segmentov trhu, vrátane generačných kohort.

The primary objective of the dissertation is to contribute to the enrichment of theoretical knowledge on consumer behavior in the environment of electronic commerce by extending the theoretical construct of the online purchasing behavior process to include the dimension of generative artificial intelligence. The dissertation focuses on analyzing the impact of AI-generated content, personalized recommendations, and conversational AI tools on the formation of user preferences and consumer purchasing behavior, primarily within the domestic market context. The ambition of the dissertation is to further develop the theoretical framework of the current state of knowledge

in identifying and explaining causal relationships between the perception of generative AI (perceived usefulness, content quality and credibility, personalization, transparency), trust in AI systems, behavioral intention, and subsequent purchasing behavior in the online environment. The dissertation also aims to formulate proposals and recommendations for designing effective procedures and optimizing marketing instruments and customer experience in e-commerce, with a focus on the effective use of generative artificial intelligence. The results of the dissertation are expected to support the stimulation of the innovation potential of primarily domestic business entities in identifying consumer preferences and understanding the behavior of different market segments, including generational cohorts.

- **Analýza spotrebiteľských preferencií a nákupného správania v elektronickom obchode so zameraním na udržateľnosť a princípy cirkulárnej ekonomiky**
- ***Analysis of Consumer Preferences and Purchasing Behavior in E-Commerce With a Focus on Sustainability and Circular Economy Principles***

Cieľom dizertačnej práce je rozšíriť teoretické poznanie v oblasti spotrebiteľského správania v elektronickom obchode s dôrazom na udržateľnosť a implementáciu princípov cirkulárnej ekonomiky. Prostredníctvom matematicko-štatistických metód bude analyzovaná percepcia udržateľných aspektov e-commerce a ich vplyv na rozhodovanie spotrebiteľov pri nákupe. Práca sa zameria na identifikáciu faktorov ovplyvňujúcich ochotu zákazníkov podporovať udržateľné obchodné modely a hodnotiť efektívnosť marketingových stratégií orientovaných na ekologické a recyklovateľné produkty. Výstupy dizertačnej práce poskytnú teoretický rámec aj praktické odporúčania pre podniky a e-commerce platformy pri tvorbe efektívnych marketingových stratégií podporujúcich princípy cirkulárnej ekonomiky v online prostredí.

The aim of this dissertation is to expand theoretical knowledge in the field of consumer behavior in e-commerce, emphasizing sustainability and the implementation of circular economy principles. Using mathematical-statistical methods, the perception of sustainable aspects of e-commerce and their influence on consumer purchasing decisions will be analyzed. The work will focus on identifying factors affecting customers' willingness to support sustainable business models and evaluating the effectiveness of marketing strategies oriented towards ecological and recyclable products. The dissertation's outcomes will provide a theoretical framework and practical recommendations for businesses and e-commerce platforms in developing effective marketing strategies that promote circular economy principles in the online environment.

- **Výskum faktorov ovplyvňujúcich spotrebiteľské správanie v procese online nakupovania**
- ***Research Into Factors Influencing Consumer Behaviour in the Online Shopping Process***

Primárnym cieľom práce je prispieť k obohateniu teoretických poznatkov spotrebiteľského správania v prostredí elektronického obchodu, teda rozšírenie teoretického konštruktú procesu nákupného rozhodovania a používateľských preferencií spotrebiteľov v podmienkach online prostredia internetu dominantne na tuzemskom trhu. Ambíciou práce je rozvinúť teoretický rámec súčasného stavu problematiky v oblasti determinovania kauzalít a vyvodení vzťahov medzi oblasťou nákupným správaním a preferenciami spotrebiteľov. Cieľom práce je taktiež formulácia návrhov a odporúčaní pri tvorbe efektívnych postupov a možností optimalizácie marketingových nástrojov so zameraním na problematiku elektronickej komercie. Výsledky práce majú napomôcť stimulácii inovačného potenciálu primárne domácich podnikateľských subjektov vo vzťahu k identifikácii spotrebiteľských preferencií a k vlastnému správaniu rôznych segmentov trhu. Téma práce je z pohľadu turbulentného vývoja technológií a zmien vo vnímaní spotrebiteľa vysoko aktuálna.

The primary aim of the dissertation is to enrich the theoretical knowledge of purchasing behavior in the e-commerce environment, so the goal is to expand the theoretical structure of the purchasing decision-making process and customers user preferences in the online environment with a focus on the domestic market. The ambition of the thesis is to develop a theoretical framework in the field of causality determination and inference between shopping behavior and consumer preferences. The aim of the dissertation is also to formulate suggestions and recommendations for creating effective procedures and to optimize marketing tools focusing on e-commerce issues. The results of the dissertation thesis should help stimulate the innovation potential of primarily domestic business entities in relation to the identification of consumer preferences and the actual behavior of different market segments. The topic of the dissertation is highly relevant from the point of view of the turbulent development of technologies and changes in consumer perception.

doc. Ing. Miroslav Gombár, PhD.

- **Dynamické modelovanie strategického podnikového plánovania v podmienkach neistoty a volatility podnikateľského prostredia**
- ***Dynamic Modelling of Strategic Corporate Planning under Conditions of Uncertainty and Volatility in the Business Environment***

Strategické riadenie podnikov je v súčasnosti výrazne ovplyvnené rastúcou mierou neistoty, geopolitickými rizikami, technologickými zmenami a volatilnými trhovými podmienkami. Tieto faktory zásadne menia charakter podnikového plánovania a vyžadujú prechod od statických deterministických modelov k dynamickým, adaptívnym plánovacím systémom. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať súčasné prístupy k strategickému podnikovému plánovaniu a navrhnúť dynamický kvantitatívny model, ktorý bude integrovať scenárovú analýzu, stochastické modelovanie, simulácie a metódy optimalizácie.

Výskum sa zameria na identifikáciu kľúčových determinánt neistoty, ich kvantifikáciu pomocou ekonometrických a simulačných nástrojov a modelovanie ich dopadu na finančnú výkonnosť, hodnotu podniku a strategické rozhodovanie. Súčasťou práce bude aj testovanie navrhnutého modelu na empirických dátach. Prínosom dizertačnej práce bude vytvorenie strategického plánovacieho rámca založeného na kvantitatívnej analýze rizika, ktorý podporí kvalitu manažérskeho rozhodovania a zvýši odolnosť podnikov v nestabilnom prostredí.

The contemporary strategic management of enterprises is significantly affected by increasing uncertainty, geopolitical risks, technological change, and volatile market conditions. These factors fundamentally transform corporate planning and require a shift from static, deterministic approaches to dynamic, adaptive planning systems. The aim of the dissertation is to analyse current approaches to strategic corporate planning and propose a dynamic quantitative model integrating scenario analysis, stochastic modelling, simulation techniques, and optimization methods.

The research will focus on identifying key determinants of uncertainty, quantifying them using econometric and simulation tools, and modelling their impact on financial performance, firm value, and strategic decision-making. The proposed model will be empirically tested on real corporate data. The main contribution of the dissertation will be the development of a quantitatively grounded strategic planning framework that enhances managerial decision quality and organizational resilience.

- **Strategická optimalizácia a stabilita operačných procesov podnikov v podmienkach dynamických zmien dopytu**
- ***Strategic Optimization and Stability of Corporate Operational Processes under Dynamic Demand Conditions***

Zvyšujúca sa dynamika trhu, tlak na flexibilitu a digitalizácia výrobných a obslužných systémov kladú nové požiadavky na strategické riadenie operačných procesov. Výkonnosť podniku je do značnej miery determinovaná schopnosťou efektívne riadiť kapacity, priebežné časy a procesnú stabilitu pri výkyvoch dopytu. Cieľom dizertačnej práce je identifikovať strategické faktory ovplyvňujúce výkonnosť operačných procesov a navrhnúť kvantitatívny model optimalizácie procesov s dôrazom na ich stabilitu a dlhodobú udržateľnosť.

Výskum bude založený na aplikácii matematického modelovania, teórie frontov, simulačných metód a optimalizačných algoritmov. Osobitná pozornosť bude venovaná analýze variability dopytu a jej vplyvu na efektívnosť a robustnosť operačných systémov. Prínosom práce bude návrh strategického modelu riadenia operačných procesov podporujúceho výkonnosť, adaptabilitu a konkurencieschopnosť podnikov.

The evolving market dynamics, pressure for flexibility, and the digital transformation of production and service systems impose new requirements on the strategic management of operational processes. Corporate performance is largely determined by the ability to effectively manage capacities, throughput times, and process stability under fluctuating demand. The dissertation aims to identify the strategic determinants of operational performance and to propose a quantitative optimization model that emphasizes stability and long-term sustainability. The research will apply mathematical modelling, queueing theory, simulation methods, and optimization algorithms. Special attention will be paid to analysing demand variability and its impact on the efficiency and robustness of operational systems. The dissertation will contribute by developing a strategic operations management model that supports sustainable performance and competitiveness.

- **Strategické riadenie a kvantitatívne hodnotenie odolnosti logistických reťazcov v podmienkach globálnych narušení**

- ***Strategic Management and Quantitative Assessment of Supply Chain Resilience under Global Disruptions***

Globálne narušenia dodávateľských reťazcov odhalili potrebu systematického a strategického riadenia logistických rizík. Odolnosť logistických sietí sa stáva rozhodujúcim faktorom konkurencieschopnosti a kontinuity podnikania. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať strategické aspekty riadenia dodávateľských reťazcov a navrhnúť kvantitatívny model hodnotenia ich odolnosti a stability.

Výskum bude využívať sieťové modelovanie, robustnú optimalizáciu, simulačné scenáre narušení a analýzu citlivosti. Pozornosť bude venovaná identifikácii kritických uzlov, meraniu rizikovej expozície a návrhu adaptačných stratégií. Prínosom práce bude vytvorenie metodického rámca pre strategické rozhodovanie v oblasti logistiky založeného na kvantifikácii rizika a hodnotení robustnosti dodávateľských reťazcov.

Recent disruptions in global supply chains have underscored the need for systematic, strategic logistics risk management. Supply chain resilience has become a critical determinant of competitiveness and business continuity. The dissertation aims to analyse strategic aspects of supply chain management and propose a quantitative model for assessing resilience and stability. The research will apply network modelling, robust optimization, disruption scenario simulations, and sensitivity analysis. Particular attention will be paid to identifying critical nodes, measuring risk exposure, and designing adaptive strategies. The dissertation will contribute a methodological framework for strategic logistics decision-making based on quantitative risk assessment.

- ***Strategické modelovanie dynamiky podnikových systémov s využitím princípov synergetiky v podmienkach nelineárnych zmien***
- ***Strategic Modelling of Corporate System Dynamics Using Synergetic Principles under Nonlinear Conditions***

Podniky ako komplexné systémy čelia nelineárnym zmenám vyplývajúcim z technologických inovácií, globalizácie a dynamiky trhu. Interakcia ekonomických, organizačných a behaviorálnych faktorov vedie k emergentným javom, ktoré nie je možné adekvátne vysvetliť lineárnymi manažérskymi modelmi. Cieľom dizertačnej práce je aplikovať princípy synergetiky a teórie komplexných systémov na strategické modelovanie dynamiky podniku s využitím kvantitatívnych matematických nástrojov. Výskum bude zameraný na formuláciu nelineárných modelov, analýzu stability rovnovážnych stavov, identifikáciu kritických bodov vývoja a simuláciu prechodových javov v manažérskych systémoch. Empirická časť práce bude orientovaná na kalibráciu modelu na reálnych dátach a testovanie jeho predikčnej schopnosti. Prínosom dizertačnej práce bude vytvorenie kvantitatívne podloženého strategického rámca umožňujúceho lepšie pochopenie dynamiky podniku a podporu rozhodovania v podmienkach vysokej neistoty.

Enterprises, as complex systems, operate under nonlinear change driven by technological innovation, globalization, and market dynamics. Interactions among economic, organizational, and behavioural factors generate emergent phenomena that linear managerial models cannot sufficiently explain. The dissertation aims to apply synergetic principles and complex systems theory to strategic modelling of corporate dynamics using quantitative mathematical tools. The research will focus on formulating nonlinear models, analysing stability of equilibrium states, identifying critical transition points, and simulating dynamic regimes within managerial systems. The empirical part will involve model calibration using real data and testing predictive capabilities. The main contribution will be the development of a quantitatively grounded strategic framework supporting decision-making under high uncertainty and nonlinear conditions.

- ***Predikcia kvality manažérskeho rozhodovania prostredníctvom okulomotorických parametrov***
- ***Predicting Managerial Decision Quality Through Oculomotor Parameters***

Dizertačná práca skúma potenciál eye-trackingových meraní, fixačných vzorcov, sakkadickej aktivity a pupilometrických zmien pri diagnostike kognitívno-emočných stavov manažéra a predikcii kvality jeho rozhodnutí v kontrolovanom experimentálnom prostredí. Výskum je realizovaný v rámci faktoriálneho within-subjects experimentálneho dizajnu simulujúceho reálne manažérske rozhodovacie situácie s kontrolovanou manipuláciou kognitívnej záťaže, časového tlaku a miery rizika. Eye-trackingové parametre ako trvanie a počet fixácií, sakkadická frekvencia a amplitúda, index relatívnej pupilárnej dilatácie sú konceptualizované ako merateľné indikátory pozornostnej selektivity, informačno-spracovateľských stratégií a kognitívnej záťaže počas rozhodovacieho procesu. Na ich základe sú konštruované kompozitné okulomotorické indexy, ktorých

prediktívna validita vo vzťahu ku kvalite manažérskych rozhodnutí je overovaná pomocou modelov strojového učenia (Random Forest, SVM, ANN) s interpretáciou prostredníctvom SHAP analýzy. Práca komparuje predikčnú silu izolovaných parametrov s kompozitnými indexmi a identifikuje okulomotorické profily charakteristické pre vysokú verus nízku rozhodovacia kvalitu naprieč experimentálnymi podmienkami. Výsledky prispievajú k teoretickému poznaniu pozornostných mechanizmov manažérskoho rozhodovania a vytvárajú základ pre neinvazívnu, objektívnu diagnostiku rozhodovacieho výkonu s aplikačným presahom do HR selekcie a rozvoja manažérskych kompetencií.

This dissertation investigates the potential of eye-tracking measurements, fixation patterns, saccadic activity, and pupillometric changes for diagnosing managers' cognitive-emotional states and predicting the quality of their decisions in a controlled experimental environment. The research employs a factorial within-subjects experimental design that simulates real managerial decision-making situations, with controlled manipulation of cognitive load, time pressure, and risk level. Eye-tracking parameters, fixation duration and count, saccadic frequency and amplitude, and relative pupillary dilation index are conceptualised as measurable indicators of attentional selectivity, information-processing strategies, and cognitive load during the decision-making process. On this basis, composite oculomotor indices are constructed, and their predictive validity for managerial decision quality is examined using machine learning models (Random Forest, SVM, ANN), with results interpreted via SHAP analysis. The dissertation further compares the predictive power of isolated parameters with that of composite indices and identifies oculomotor profiles characteristic of high versus low decision quality across experimental conditions. The findings contribute to the theoretical understanding of attentional mechanisms in managerial decision-making and establish a foundation for non-invasive, objective assessment of decision-making performance, with applied implications for HR selection and the development of managerial competencies.

doc. Ing. Jarmila Horváthová, CSc.

- **Výber modelu predikcie finančného zlyhania podnikov s využitím kľúčových indikátorov ich finančného zdravia**
- ***The selection of a Model for Businesses` Financial Failure Prediction Applying Key Indicators of Their Financial Health***

V záujme zachovania prosperity a konkurencieschopnosti podnikov je veľmi dôležité vedieť v akej etape finančného zdravia sa nachádzajú. Metódy merania finančného zdravia podnikov sú prevažne multikriteriálne a patria v dnešnej dobe k často aplikovaným metódam. Tieto metódy predstavujú východisko pre tvorbu modelov predikcie finančného zlyhania podnikov. K týmto metódam patria matematicko - štatistické metódy, metódy matematického programovania, ale aj rôzne alternatívne metódy. Výhodou týchto metód je možnosť posúdenia finančného zdravia podnikov s využitím viacerých kritérií, a to z rôznych funkčných oblastí podniku. Jednou z významných metód aplikovaných v danej oblasti je metóda Data Envelopment Analysis. Jej výhodou je, že ide o neparametrickú metódu, ktorá predstavuje exaktný prístup k posúdeniu finančného zdravia podnikov a ponúka návrh cieľových hodnôt kľúčových indikátorov finančného zdravia podnikov. Cieľom dizertačnej práce je vybrať vhodný model predikcie finančného zlyhania podnikov. V rámci tohto cieľa je potrebné posúdiť a porovnať diagnostickú, klasifikačnú a predikčnú spoľahlivosť vybraných modelov predikcie. Čiastkovým cieľom dizertačnej práce je identifikácia kľúčových indikátorov finančného zdravia podnikov, ako aj porovnanie aplikovaných metód a vyzdvihnutie ich benefitov, resp. nedostatkov. Prínosom dizertačnej práce je výber vhodného systému na diagnostikovanie finančného zdravia a predikciu finančného zlyhania vybranej vzorky podnikov, ako aj návrh kľúčových indikátorov finančného zdravia podnikov. Výsledky modelu sú prínosom pri riešení danej problematiky v praxi.

In order to maintain the prosperity and competitiveness of businesses, it is very important to find out what phase of financial health they are. The methods of measuring the financial health of companies are mostly multi-criteria and nowadays they are among the frequently applied methods. They represent the starting point for the creation of models for predicting the financial failure of companies. These methods include mathematical and statistical methods, mathematical programming methods, but also various alternative methods. The advantage of these methods is the possibility of assessing the financial health of companies using several criteria, from different functional areas of the company. One of the significant methods applied in the given area is the Data Envelopment Analysis method. Its advantage, that it is a non-parametric method that represents an exact approach to assessing the financial health of companies and offers proposal for target values of key indicators of their financial health. The aim of the dissertation thesis is to select a suitable model for predicting the financial failure of companies. Within this aim, it is necessary to assess and compare the diagnostic, classification and prediction accuracy of

selected prediction models. The partial aim of the dissertation thesis is the identification of key indicators of the financial health of companies, as well as the comparison of applied methods and highlighting their benefits, respectively shortcomings. The benefit of the dissertation thesis is the selection of a suitable system for diagnosing the financial health and predicting the financial failure of a selected sample of businesses, as well as the proposal of key indicators of their financial health. The results of the model are beneficial in solving the given problem in practice.

- **Meranie výkonnosti podnikov v kontexte ich digitálnej transformácie**
- ***Measuring the Performance of Companies in the Context of Their Digital Transformation***

Nástup digitálnej transformácie a digitalizácie výrazne ovplyvnil existenciu podnikov a ich rast. Integrácia digitálnych technológií do oblasti podnikania umožňuje podnikom zlepšovať kvalitu produktov a služieb, a tým zvyšovať konkurencieschopnosť a výkonnosť. Digitálny rozvoj globálnej ekonomiky, ktorý je založený na inovatívnych riešeniach vítajú spotrebiteľia, zamestnanci, ako aj všetky zainteresované strany, preto je mu potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Je potvrdené, že tento rozvoj digitalizácie v značnej miere ovplyvňuje nárast výkonnosti podnikov. Cieľom dizertačnej práce je zistiť aká je výkonnosť analyzovanej vzorky podnikov, a to s využitím prvkov výkonnosti a prvkov digitálnej transformácie podnikov. Čiastkovým cieľom je výber kľúčových indikátorov výkonnosti podnikov. V rámci dizertačnej práce je potrebné aplikovať vybrané vstupné parametre, ktoré predstavujú významné prvky pri zavádzaní digitálnych technológií a infraštruktúry súvisiacej s ich implementáciou v podnikoch. Rovnako je potrebné aplikovať vybrané indikátory výkonnosti podnikov. Úroveň výkonnosti v kontexte digitálnej transformácie je potrebné zmerať s aplikáciou vybraných metód. Výsledkom dizertačnej práce je identifikácia kľúčových indikátorov výkonnosti podnikov, a to nielen z oblasti finančnej výkonnosti, ale aj oblasti digitálnej transformácie podnikov. Prínosom dizertačnej práce je obohatenie doterajších poznatkov z oblasti využitia prvkov digitalizácie a digitálnej transformácie pri meraní výkonnosti podnikov. Tieto zistenia poskytnú významnú poznatkovú základňu pre tvorbu integrovaných systémov merania výkonnosti podnikov.

The onset of digital transformation and digitalization has significantly affected the existence of businesses and their growth. The integration of digital technologies into business allows companies to improve the quality of products and services, thereby increasing competitiveness and performance. The digital development of the global economy, which is based on innovative solutions, is welcomed by consumers, employees, as well as all stakeholders, therefore it is necessary to pay increased attention to it. It is confirmed that development of digitalization significantly affects the increase in business performance. The aim of the dissertation is to determine the performance of the analyzed sample of businesses, using performance features and digital transformation features of businesses. The partial objective is to select key indicators of businesses` performance. As part of the dissertation, it is necessary to apply selected input parameters that represent important features in the introduction of digital technologies and infrastructure related to their implementation in companies. It is also necessary to apply selected business performance indicators. The level of performance in the context of digital transformation needs to be measured with the application of selected methods. The result of the dissertation is the identification of key indicators of business performance, not only in the field of financial performance, but also in the field of digital transformation of businesses. The contribution of the dissertation is the enrichment of existing knowledge about the use of elements of digitalization and digital transformation in measuring business performance. These findings will provide a significant knowledge base for the creation of integrated systems for measuring business performance.

doc. Ing. Emília Huttmanová, PhD.

- **Analytický pohľad na transformáciu ekonomík krajín EÚ pod vplyvom globálnych zmien: hodnotenie cirkulárnych ekonomických modelov pri podpore udržateľnosti**
- ***An Analytical Perspective on the Transformation of EU Economies under Global Changes: Assessing Circular Economic Models for Sustainability***

Súčasnú globálnu zmenu, charakterizovanú rastúcim tlakom na prírodné zdroje, klimatickými výzvami, technologickým pokrokom a zmenami v spotrebných a produkčných vzorcoch, výrazne ovplyvňujú fungovanie ekonomík krajín Európskej únie. Tieto faktory poukazujú na limity tradičného lineárneho ekonomického modelu

a vytvárajú potrebu jeho transformácie smerom k udržateľnejším, zelenším a cirkulárnym formám hospodárenia. Cieľom dizertačnej práce je analyticky zhodnotiť proces transformácie ekonomík jednotlivých krajín Európskej únie pod vplyvom globálnych zmien, so zameraním na prechod k cirkulárnej ekonomike a udržateľnosti. Hodnotenie bude realizované prostredníctvom vybraných indikátorov zachytávajúcich environmentálne, ekonomické a štrukturálne aspekty transformácie. Súčasťou práce bude komparatívna analýza medzi krajinami Európskej únie, identifikácia hlavných rozvojových príležitostí a bariér transformácie, ako aj návrh súboru odporúčaní a opatrení aplikovateľných v podmienkach Slovenskej republiky s cieľom podporiť dlhodobý udržateľný rozvoj.

Current global changes, characterized by increasing pressure on natural resources, climate-related challenges, technological advancement, and shifts in consumption and production patterns, are significantly affecting the functioning of the economies of European Union countries. These factors highlight the limitations of the traditional linear economic model and create a need for its transformation towards more sustainable, greener, and circular forms of management. The aim of this dissertation is to analytically evaluate the process of transformation of individual EU countries' economies under the influence of global changes, with a focus on the transition to a circular economy and sustainability. The evaluation will be conducted using selected indicators that capture environmental, economic, and structural aspects of the transformation. The study will include a comparative analysis among EU countries, identification of key development opportunities and barriers to transformation, as well as a proposal of a set of recommendations and measures applicable in the Slovak Republic to support long-term sustainable development.

- **Analytický pohľad na environmentálnu politiku a jej orientácie v kontexte nových trendov a výziev smerom k udržateľnosti**
- ***An Analytical View on Environmental Policy and its Orientation in the Context of New Trends and Challenges towards Sustainability***

Environmentálna politika je jedným z mechanizmov s využitím ktorého je možné tvoriť a ovplyvňovať socio-ekonomické prostredie. Jej význam narastá pod vplyvom súčasných globálnych problémov a v procese adaptácie na zmeny klímy. Dizertačná práca je orientovaná na hodnotenie uplatňovania vybraných nástrojov environmentálnej politiky, s dôrazom na finančno-ekonomické nástroje. Súčasťou dizertačnej práce je aj analýza socio-ekonomického zázemia a zmien v ňom, vrátane identifikácie príležitostí a bariér pre efektívne uplatňovanie nástrojov environmentálnej politiky a zhodnotenie ekonomických dosahov environmentálnych politík naprieč európskym priestorom.

Environmental policy is one of the mechanisms through which the socio-economic environment can be created and affected. Its importance is increasing under the impact of current global challenges and in the process of adaptation to climate change. The dissertation thesis is focused on the evaluation of the application of selected environmental policy instruments, with emphasis on financial-economic instruments. The dissertation also includes an analysis of the socio-economic background and changes in it, including the identification of opportunities and barriers for the effective application of environmental policy instruments and an assessment of the economic impacts of environmental policies across the European area.

- **Globálne štrukturálne zmeny a transformácia európskeho hospodárstva: Hodnotenie cirkulárnej ekonomiky ako hybnej sily konkurencieschopnosti, odolnosti a strategickej autonómie**
- ***Global Structural Change and the Transformation of the European Economy: Assessment of Circular Economy as a Driver of Competitiveness, Resilience and Strategic Autonomy***

Súčasnú štrukturálnu zmenu v globálnej ekonomike, vrátane rastu cien surovín, nedostatku zdrojov, geopolitických posunov v globálnych hodnotových reťazcoch, technologického pokroku a meniacich sa vzorcov výroby a spotreby, majú čoraz výraznejší vplyv na ekonomiky členských štátov Európskej únie. Tieto trendy spochybňujú tradičný lineárny ekonomický model založený na intenzívnej spotrebe zdrojov a fragmentovaných globálnych dodávateľských reťazcoch. Cieľom dizertačnej práce je systematicky analyzovať transformáciu ekonomík členských štátov EÚ v podmienkach globálnych štrukturálnych zmien, ako aj identifikovať a analyzovať mechanizmy, prostredníctvom ktorých prvky cirkulárnej ekonomiky v rôznych inštitucionálnych a ekonomických kontextoch ovplyvňujú produktivitu zdrojov, ekonomickú odolnosť a strategickú kapacitu EÚ. Analýza bude vychádzať z vybraných makroekonomických a štrukturálnych ukazovateľov a bude zahŕňať komparatívnu analýzu

členských štátov EÚ, identifikáciu rozdielov v transformačných procesoch, ako aj bariér tejto transformácie. Na základe empirických zistení dizertačná práca formuluje politické odporúčania zamerané na posilnenie konkurencieschopnosti a ekonomickej odolnosti v rámci EÚ.

*Current structural changes in the global economy, including rising raw material prices, resource scarcity, geopolitical shifts in global value chains, technological progress and evolving production and consumption patterns, are increasingly affecting the economies of European Union member states. These developments challenge the traditional linear economic model, which relies on intensive resource consumption and fragmented global supply chains. **The aim of the dissertation** is to systematically analyze the transformation of EU member state economies under conditions of global structural change and empirically examine the extent to which, and under which institutional and economic conditions, elements of a circular economy can improve resource productivity, economic resilience, and the EU's strategic economic capacity. The analysis will be based on selected macroeconomic and structural indicators, including a comparative analysis of EU member, identification of differences in transformation pathways and barriers to transformation and based on the empirical findings, the dissertation will propose policy recommendations aimed at strengthening competitiveness and economic resilience within the EU.*

doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.

- **Výskum kooperačných foriem podnikania a ich príspevku k udržateľnému podnikaniu v Európskej únii**
- ***Research of the Cooperative Business Forms and their Contribution to Sustainable Business in the European Union***

Kooperačné formy podnikania reprezentujú v posledných desaťročiach významný nástroj v oblasti korporátnych financií a kľúčový nástroj rastu, rozvoja a podnikania v európskom i celosvetovom meradle. Zámerom dizertačnej práce bude systematicky preskúmať príspevok kooperačných foriem podnikania k udržateľnému podnikaniu v Európskej únii s využitím multikriteriálnych metód hodnotenia pomocou vybraných prediktorov ako základných predpokladov pre udržateľné podnikanie vrátane analýzy **ESG kritérií**. Na základe uvedeného dosiahnutými výsledkami výskumu predložiť syntézu aktuálneho stavu poznania a prispieť k inštitucionálnemu rámcu a politicko-ekonomickému pohľadu na globalizovanú produkciu prostredníctvom preskúmania kľúčovej otázky - čo determinuje kooperácie podnikov v rámci Európskej únie?

In recent decades, cooperative business forms have represented a significant tool in the field of corporate finance and a key tool for growth, development, and entrepreneurship business, not only on a European, but also on a global scale. The doctoral thesis will focus on research of the contribution of cooperative business forms to sustainable business in the European Union, using multi-criteria assessment methods with selected predictors as fundamental prerequisites for sustainable business, including an analysis of ESG criteria. On the basis of the research results achieved, present a synthesis of the current state of knowledge and contribute to the institutional framework and the political-economic view of globalized production by examining the key question - what determines business cooperation within the European Union?

- **Návrh modelu pre implementáciu a hodnotenie konceptu spoločenskej zodpovednosti v kategórii malých a stredných podnikov**
- ***A Model for Implementing and Evaluating Corporate Social Responsibility in Small and Medium-Sized Enterprises***

Dizertačná práca bude zameraná na výskum konceptu spoločenskej zodpovednosti podnikov (Corporate Social Responsibility - CSR). Koncept CSR je úzko prepojený s behaviorálnymi teóriami firmy, ktoré vnímajú firmu ako systém sociálnych vzťahov. Takémuto systému možno priradiť hraničné kvalifikačné podmienky, ktoré podmieňujú jeho existenciu. Zámerom dizertačnej práce bude zistiť súčasnú úroveň uplatňovania konceptu CSR v malých a stredných podnikoch v Slovenskej republike na základe vlastného výskumu. Následne navrhnúť integrovaný model implementácie a hodnotenia CSR aktivít v kategórii malých a stredných podnikov a overiť navrhnutý model v praxi.

The doctoral thesis will focus on the research of the concept of Corporate Social Responsibility (CSR). The concept of CSR is closely linked to behavioural theories of the firm, which view the firm as a system of social relationships. It is possible to assign boundary qualifying conditions to such a system, which condition its existence. The purpose of the thesis will be to determine the current level of application of the CSR concept in small and medium-sized

enterprises in the Slovak Republic on the basis of own research. Subsequently, to propose a model of implementation and evaluation of CSR activities in the category of small and medium-sized enterprises and to verify the proposed model in practice.

- **Analyzá a prognóza vývoja podnikateľského prostredia vo vybraných krajinách Európskej únie**
- *Analysis and Forecast of Business Environment Development in Selected Countries of the European Union*

V poslednom období zaznamenal svet viacero bezprecedentných udalostí, z ktorých mnohé budú mať dlhodobý vplyv aj na podnikateľské prostredie. Vzhľadom k tejto skutočnosti a rýchle tempo zmien v súčasnom období, vzniká nová požiadavka nevyhnutná pre pochopenie a riadenie tohto komplexu dynamických a vznikajúcich, vzájomne prepojených, rizík. Dizertačná práca bude zameraná na analýzu vývoja a súčasného stavu podnikateľského prostredia vo vybraných krajinách Európskej únie. Autor uskutoční komplexný sken podnikateľského prostredia, s použitím rozsiahleho súboru informačných zdrojov, s cieľom nazrieť na jeho súčasný stav a faktory, ktoré ho významne ovplyvňujú. Zistené informácie majú byť následne východiskom pre prognózu vývoja podnikateľského prostredia a identifikáciu kľúčových determinantov rastu konkurencieschopnosti ekonomík v budúcom období.

The world has recently seen a significant number of unprecedented events, many of which will have a long-term impact on the business environment. Given this fact and the rapid pace of change, there is a new imperative for understanding and managing these complex dynamics and associated emergent risks. This doctoral thesis, therefore, is to be focused on the analysis of the current condition of the business environment in selected countries of the EU, while the analysis will create a basis for further survey of the various aspects of the problems studied. Author will take a comprehensive scan of the business environment, using a wide set of information sources, in order to acquire an insight about its present condition and the factors affecting it. The information identified is to be the basis for a prognosis of the business environment development and an identification of the key determinants of competitiveness growth in the future.

- **Dopad menovej politiky Európskej centrálnej banky na ekonomickú stabilitu a rast členských krajín Európskej únie v kontexte súčasných hospodárskych a finančných kríz**
- *The Impact of the European Central Bank's Monetary Policy on the Economic Stability and Growth of EU Member States in the Context of Current Economic and Financial Crises*

Menová politika Európskej centrálnej banky zohráva kľúčovú úlohu pri udržiavaní cenovej stability, podpore hospodárskeho rastu a zmierňovaní dopadov hospodárskych a finančných kríz v členských krajinách Európskej únie. Táto dizertačná práca sa zameria na analýzu účinnosti jednotlivých menových nástrojov Európskej centrálnej banky, v kontexte nedávnych krízových situácií, ako sú energetická kríza, vysoká inflácia či dôsledky geopolitických konfliktov. Výskum bude zahŕňať kvantitatívnu analýzu makroekonomických indikátorov, s dôrazom na identifikáciu rozdielov medzi ekonomikami eurozóny a krajinami s vlastnou menou.

The monetary policy of the European Central Bank plays a key role in maintaining price stability, supporting economic growth, and mitigating the impacts of economic and financial crises in the European Union member states. This doctoral thesis will focus on analyzing the effectiveness of selected monetary policy instruments of the European Central Bank in the context of crisis situations, such as the energy crisis, high inflation, and the consequences of geopolitical conflicts. The research will include a quantitative analysis of macroeconomic indicators, with an emphasis on identifying differences between eurozone economies and countries with their own currency.

- **Regulácia cezhraničných e-commerce zásielok v EÚ: právna klasifikácia a rozpočtové implikácie**
- *Regulating E-Commerce Imports in the European Union: Legal Classification and Fiscal Implications*

Dizertačná práca sa bude zaoberať reguláciou dovozu e-commerce zásielok do Európskej únie v kontexte pripravovaných zmien colného systému a rastúceho objemu malých zásielok. Súčasný režim oslobodenia zásielok nízkej hodnoty od cla bude vytvárať priestor pre jeho obchádzanie, čo povedie k návrhu zavedenia prechodného paušálneho poplatku za e-commerce zásielky s plánovanou účinnosťou od 1. júla 2026. Cieľom dizertačnej práce bude analyzovať právnu povahu tohto poplatku a jeho zaradenie v rámci verejných príjmov, najmä z hľadiska jeho možnej klasifikácie ako administratívneho poplatku, dane alebo colne obdobného opatrenia. Práca bude analyzovať kompetenčný rámec členských štátov pri implementácii tohto poplatku, ako aj dôsledky pre štruktúru vlastných zdrojov EÚ a alokáciu príjmov. Výskum sa bude zároveň zameriavať na dopady modernizácie Colného kódexu Únie, vrátane zmeny postavenia colného dlžníka a rastúcej úlohy digitálnych platforiem. Z metodologického hľadiska bude práca kombinovať právnu analýzu, komparatívny prístup a hodnotenie ekonomických dopadov. Prínosom dizertačnej práce bude vymedzenie právnej povahy navrhovaného poplatku a formulovanie odporúčaní pre jeho efektívnu implementáciu v podmienkach Európskej únie.

The dissertation will explore the regulation of e-commerce imports into the European Union in light of ongoing changes to the customs system and the rapidly increasing volume of small consignments. The current duty exemption for low-value shipments will continue to create opportunities for circumvention, which will likely lead to the introduction of a transitional flat-rate handling fee for e-commerce consignments, planned for implementation from 1 July 2026. The main objective of the dissertation will be to examine the legal nature of this fee and determine how it should be classified within the system of public revenues. In particular, the research will consider whether the fee should be understood as an administrative charge, a tax, or a customs-like duty. At the same time, the dissertation will address the question of Member States' competences in introducing such measures and will assess the implications for the EU system of own resources and the distribution of revenues. The research will also take into account the broader context of the modernization of the Union Customs Code, including changes in the definition of the customs debtor and the increasing involvement of digital platforms in cross-border trade. From a methodological perspective, the dissertation will combine legal analysis with a comparative approach and an evaluation of economic implications. The dissertation will contribute to a clearer understanding of the legal and fiscal nature of the proposed fee and will offer recommendations aimed at supporting its effective and coherent implementation within the European Union.

doc. PaedDr. Ing. Peter Jakúbek PhD.

- **Analytický pohľad na význam a vplyv daňovej etiky na manažment podnikateľských subjektov pri plnení daňových povinností**
- ***Analytical View of the Importance and Influence of Tax Ethics on the Management of Business Entities in the Fulfillment of Tax Obligations***

Cieľom dizertačnej práce je skúmať etické a morálne aspekty daňovej politiky, ktoré vplyvajú na manažment podnikateľských subjektov pri plnení daňových povinností a vymedziť dôsledky daňových únikov na výber daní s akcentom na daň z príjmov a daň z pridanej hodnoty. Predmetom vedeckej analýzy by mali byť faktory, ktoré vplyvajú na rozhodovanie podnikateľských subjektov na plnenie svojich daňových povinností. Dôležitou súčasťou riešenia dizertačnej práce by malo byť vymedzenie hlavných dôvodov nezodpovedného správania podnikateľských subjektov pri plnení svojich daňových povinností. Prínosom analýzy získaných poznatkov by mohlo byť vypracovanie návrhu nástrojov a postupov, ktoré by pozitívnym spôsobom ovplyvnili daňové správanie podnikateľských subjektov.

The aim of the dissertation is to examine the ethical and moral aspects of tax policy that affect the management of business entities in the performance of tax obligations and to define the consequences of tax evasion on the collection of taxes with an emphasis on income tax and value added tax. The subject of scientific analysis should be the factors that influence the decision-making of business entities to fulfill their tax obligations. An important part of solving the dissertation should be to define the main reasons for the irresponsible behavior of business entities in fulfilling their tax obligations. The benefit of the analysis of the acquired knowledge could be the elaboration of the proposal of tools and procedures, which would positively influence the tax behavior of business entities.

- **Analytický pohľad na manažment Finančnej správy SR**
- ***Analytical View of Financial Administration Slovak Republic Management***

V súčasnosti prechádza Finančná správa SR turbulentným obdobím. Medzi dôvody tohto stavu možno zaradiť nielen zlepšené výsledky na výbere daní, predovšetkým daní z pridanej hodnoty, ale aj medializované kauzy

viacerých jej bývalých predstaviteľov. Zámerom dizertačnej práce je charakterizovať súčasný stav Finančnej správy a na základe vedeckej analýzy zistiť príčiny tohto stavu. Významnou súčasťou dizertačnej práce by malo byť sformulovanie opatrení na elimináciu zistených nedostatkov.

Currently, the Financial Administration of the Slovak Republic is going through a turbulent period. The reasons for this situation include not only improved results in the collection of taxes, especially value added tax, but also the mediated cases of several of its former representatives. The aim of the dissertation is to characterize the current state of the Financial Administration and on the basis of scientific analysis to determine the causes of this state. An important part of the dissertation should be the formulation of measures to eliminate the identified shortcomings.

doc. Ing. Sylvia Jenčová, PhD.

- **Multikriteriálne hodnotenie korporácií priemyselných odvetví SR a predikčná analýza v kontexte finančného manažmentu**
- ***Multi-Criteria Evaluation of Industrial Sector Corporations of SR and Predictive Analysis in the Context of Financial Management***

Cieľom práce je aplikovať pokročilé metódy finančno-ekonomickej analýzy v odvetviach priemyslu, pričom dôraz je kladený na zvýšenie finančnej výkonnosti a konkurencieschopnosti. Poznatky získané na základe analýz a mapovania súboru korporácií v podmienkach Slovenskej republiky prepojiť s reálnou praxou a implementovať v oblasti riadenia korporácií. Štatistické analýzy budú postavené na reálnych kvantitatívnych a kvalitatívnych dátach v dostatočne relevantnom časovom období. Na základe údajov prevzatých z účtovných závierok nefinančných korporácií odhadnúť pravdepodobnosť bankrotu firmy. Parametre predikčného modelu odhadnúť s využitím umelej inteligencie. Úspešnosť modelov porovnať s modelmi odhadnutých na základe logistickej regresie a diskriminačnej analýzy. Model bude schopný predikovať pravdepodobnosť bankrotu firmy na základe hodnôt významných vysvetľujúcich premenných. Finálny model by mal zahŕňať takú kombináciu ukazovateľov, ktoré spoločne vykazujú najlepšiu predikčnú schopnosť.

The aim of the thesis is to apply advanced methods of financial and economic analysis in the industrial sector, with emphasis on increasing financial performance and competitiveness. To connect the knowledge gained based on analyses and mapping of a set of corporations in the conditions of the Slovak Republic with real practice and to implement them in the field of corporate management. Statistical analyses will be based on real quantitative and qualitative data in a sufficiently relevant time. Based on the data obtained from the financial statements of non-financial corporations, to estimate the probability of the company's bankruptcy. To estimate parameters of prediction model by using artificial intelligence. To compare the success of the models with the models estimated on the basis of logistic regression and discriminant analysis. The model will be able to predict the probability of a company's default based on the values of significant explanatory variables. The final model should include a combination of indicators that together show the best predictive power.

- **Manažérske a ekonomické aspekty preventívnej starostlivosti v ambulanciách zubného lekárstva v kontexte výkonnosti zdravotných poisťovní**
- ***Managerial and Economic Aspects of Preventive Care in Dental Practices in the Context of Health Insurance Companies' Performance***

Cieľom dizertačnej práce je analyzovať manažérske a ekonomické aspekty preventívnej starostlivosti v ambulancii zubného lekárstva a na základe interných dát a modelovaných scenárov posúdiť jej vplyv na výkonnosť zdravotných poisťovní. Osobitná pozornosť bude venovaná moderným postupom preventívnej starostlivosti, predovšetkým Guided Biofilm Therapy (GBT) a neinvazívnej liečbe iniciálnych kazových lézií pomocou produktov typu Vardis/Curodont. Tieto postupy možno chápať nielen ako odborné klinické nástroje, ale aj ako prvky, ktoré môžu mať manažérske, ekonomické a behaviorálne dôsledky z pohľadu ambulancie, pacienta a systému zdravotného poistenia. Z hľadiska manažmentu zdravotníckych zariadení ide zároveň o oblasť, ktorá môže ovplyvňovať využitie kapacity pracoviska, stabilitu patientskych návštev a ekonomické fungovanie ambulancie. Predbežne sa uvažuje s výskumným dizajnom založeným najmä na analýze interných anonymizovaných dát ambulancie zubného lekárstva za dlhšie časové obdobie. Súčasťou výskumu bude analýza preventívnych, hygienických a kuratívnych výkonov, pravidelnosti návštev pacientov, ako aj modelovanie vybraných scenárov preventívnej a následnej liečby vo vzťahu k úhradám zdravotných poisťovní. Pri vybraných moderných preventívnych postupoch bude možné doplniť analýzu aj o údaje týkajúce sa spokojnosti pacientov, komfortu ošetrovania a ochoty pokračovať v pravidelnej starostlivosti. Predpokladaným prínosom práce je rozšírenie

poznatkov o manažérske a ekonomické súvislosti preventívnej starostlivosti v ambulanciách zubného lekárstva. Práca môže prispieť k lepšiemu pochopeniu vzťahu medzi pravidelnou prevenciou, potrebou následných výkonov a potenciálnou výkonnosťou zdravotných poisťovní. Zároveň môže priniesť podklady pre efektívnejšie manažérske rozhodovanie v ambulantnej praxi a odporúčania pre využívanie moderných preventívnych a neinvazívnych postupov.

The aim of this dissertation is to analyze the managerial and economic aspects of preventive care in dental practices and, based on internal data and modeled scenarios, to assess its impact on the Health Insurance Companies' Performance. Particular attention will be paid to modern preventive care approaches, especially Guided Biofilm Therapy (GBT) and the non-invasive treatment of initial carious lesions using products such as vVardis/Curodont. These approaches can be understood not only as clinical tools but also as elements with managerial, economic, and behavioral implications from the perspective of the dental practice, the patient, and the health insurance system. From a healthcare management perspective, this area may also influence the utilization of practice capacity, the stability of patient visits, and the overall economic performance of the dental practice. The proposed research design is primarily based on the analysis of internal anonymized data from a dental practice over an extended period. The research will include the analysis of preventive, hygiene, and curative procedures, the regularity of patient visits, as well as the modeling of selected scenarios of preventive and subsequent treatments in relation to reimbursements by health insurance companies. For selected modern preventive approaches, the analysis may be supplemented with data on patient satisfaction, treatment comfort, and willingness to continue regular care. The expected contribution of the dissertation is to expand knowledge on the managerial and economic aspects of preventive care in dental practices. The study may contribute to a better understanding of the relationship between regular preventive care, the need for subsequent treatments, and the potential performance of health insurance companies. At the same time, it may provide a basis for more effective managerial decision-making in outpatient practice and offer recommendations for the implementation of modern preventive and non-invasive approaches.

doc. Ing. Rastislav Kotulič, PhD.

- **Výskum faktorov prosperity a konkurencieschopnosti podnikov v trhovej ekonomike**
- ***Research into Prosperity Factors and Competitiveness of Enterprises in the Market Economy***

Názory domácich ako aj zahraničných autorov na kritériá pre posúdenie prosperity a konkurencieschopnosti podnikov sa rôznia. Naplnenie témy si vyžaduje identifikovať faktory prosperity a konkurencieschopnosti podnikov vo vybranom sektore národného hospodárstva. V analytickej časti je potrebné využiť postupy známe z ekonomickej a manažérskej teórie a získané údaje spracovať pomocou matematických a štatistických metód vhodných pre danú oblasť skúmania.

Opinions of domestic and foreign authors concerning criteria of evaluation of the prosperity and competitiveness of businesses vary. The topic requires the identification of factors of the prosperity and competitiveness of enterprises in the chosen sector of the national economy. The analytical part requires the use of approaches known in the economic and management theory and the processing of obtained data according to mathematical and statistical methods applicable in the field of research.

- **Efektívne riadenie výrobných faktorov a ich optimálna kombinácia v podnikoch hospodáriacich na pôde**
- ***Effective Management of Production Factors and Their Optimal Combination in Enterprises Managing Land***

Správna kombinácia výrobných faktorov je základným predpokladom efektívnej výroby. Identifikácia kľúčových parametrov efektívnej výroby je spojená s poznaním substitučných procesov, ktoré prebiehajú medzi pôdou, ľudskou prácou a kapitálom. Naplnenie témy si vyžaduje identifikovať také výrobné faktory v podnikoch, ktoré by prispeli k ich optimálnej kombinácii pri využití produkčnej analýzy (koncept Cobb-Douglasovej produkčnej funkcie). V analytickej časti je potrebné využiť postupy známe z ekonomickej a manažérskej teórie a získané údaje spracovať pomocou matematických a štatistických metód vhodných pre danú oblasť skúmania.

The correct combination of production factors is a basic prerequisite for efficient production. The identification of the key parameters of efficient production is linked to the knowledge of the substitution processes that take place between land, human labor and capital. Fulfilling the topic of the dissertation requires identifying production factors in enterprises that would contribute to their optimal combination using production analysis (concept of Cobb-Douglas production function). The analytical part requires the use of approaches known in the economic and management theory and the processing of obtained data according to mathematical and statistical methods applicable in the field of research.

- **Štruktúrna adaptácia slovenskej ekonomiky a jej vplyv na produktivitu práce a zamestnanosť**
- ***The Structural Adaptation of the Slovak Economy and its Impact on Labor Productivity and Employment***

Hospodárska transformácia slovenskej ekonomiky po novembri 1989 predstavovala vytvorenie základov trhového hospodárstva. Pre pochopenie východísk danej problematiky si vyžaduje skúmanie jednotlivých etáp transformačného procesu. Cieľom práce bude zhodnotiť dlhodobé trendy výkonnosti a produktivity práce za jednotlivé odvetvia v slovenskej ekonomike vo vzťahu k zamestnanosti. Pri analýze bude potrebné venovať osobitnú pozornosť nasledujúcim ukazovateľom ako: hrubý domáci produkt, zamestnanosť, produktivita práce a elasticita zamestnanosti. V analytickej časti je potrebné využiť postupy známe z ekonomickej a manažérskej teórie a získané údaje spracovať pomocou matematických a štatistických metód vhodných pre danú oblasť skúmania.

The economic transformation of Slovak economy after November 1989 amounted to laying the foundations of a market economy. To understand the assumptions of the given issue, it requires examining the various stages of the transformation process. The aim of the work is to evaluate the long-term trends in performance and labor productivity for individual sectors in the Slovak economy in relation to employment. When analyzing will be needed to pay special attention to the following variables such as: gross domestic product, employment, labor productivity and employment elasticity. The analytical part requires the use of approaches known in the economic and management theory and the processing of obtained data according to mathematical and statistical methods applicable in the field of research.

- **Vplyv odvetvovej štruktúry slovenskej ekonomiky na hrubý domáci produkt**
- ***The Influence of the Sectoral Structure of the Slovak Economy on the Gross Domestic Product***

Odvetvová štruktúra má v ekonomike výnimočné postavenie, pretože vypovedá o budúcej produkčnej schopnosti národného hospodárstva (významne vplýva na životnú úroveň krajiny). Naplnenie témy práce si bude vyžadovať zhodnotenie vplyvu odvetvovej štruktúry slovenskej ekonomiky na celkovú výkonnosť národného hospodárstva. V analytickej časti je potrebné využiť postupy známe z ekonomickej a manažérskej teórie a získané údaje spracovať pomocou matematických a štatistických metód vhodných pre danú oblasť skúmania.

The sectoral structure has an exceptional position in the economy, because it tells about the future production capacity of the national economy (it significantly influences the country's standard of living). Fulfilling the theme of the work will require an evaluation of the impact of the sectoral structure of the Slovak economy on the overall performance of the national economy. The analytical part requires the use of approaches known in the economic and management theory and the processing of obtained data according to mathematical and statistical methods applicable in the field of research.

doc. Ing. Ivana Kravčáková Vozárová, PhD.

- **Konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov Slovenskej republiky v kontexte finančnej podpory Európskej únie**
- ***Competitiveness of Agricultural Enterprises in the Slovak Republic in the Context of European Union Financial Support***

Meranie a hodnotenie konkurencieschopnosti podnikov je v dnešnej dobe veľmi aktuálnym problémom, ale súčasne aj značne zložitým procesom. Konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov na Slovensku je dôležitým faktorom, ktorý ovplyvňuje nielen ekonomiku krajiny, ale aj jej potravinovú bezpečnosť, ktorá je nevyhnutná pre zdravie a prosperitu obyvateľov. Meranie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov je kľúčové pre hodnotenie ich schopnosti efektívne fungovať na trhu a súťažiť s inými podnikmi, či už na domácej, alebo medzinárodnej úrovni. Preto je návrh efektívneho systému merania konkurencieschopnosti v kontexte zlepšenia konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov na Slovensku, vrátane výberu vhodných metód i prístupov k analýze dosiahnutých výsledkov dôležitým predpokladom ich úspešnosti.

Measuring and evaluating the competitiveness of enterprises is a highly relevant issue today, yet it remains a complex process. The competitiveness of agricultural enterprises in Slovakia is a crucial factor influencing not only the country's economy but also its food security, which is essential for the health and prosperity of its population. Assessing the competitiveness of agricultural enterprises is key to evaluating their ability to operate efficiently in the market and compete with other businesses, both domestically and internationally. Therefore, designing an effective system for measuring competitiveness—along with selecting appropriate methods and approaches for analyzing the achieved results—is a vital prerequisite for enhancing the competitiveness of agricultural enterprises in Slovakia and ensuring their success.

doc. Ing. Matúš Kubák, PhD.

- **Distribúcia výskumného financovania a dynamika partnerstiev vo vedecko-vývojových ekosystémoch Európskej únie**
- *Distribution of Research Funding and Partnership Dynamics in the Research and Development Ecosystems of the European Union*

Práca sa zameria na analýzu strategických priorít Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií prostredníctvom skúmania tematických klastrov programu Horizon Europe. Využitím databázy CORDIS budú zhromaždené údaje o projektoch, rozpočtoch, partnerstvách a geografickom rozložení. Dáta budú spracované kvantitatívnymi metódami so zameraním na identifikáciu trendov, disproporcií a faktorov ovplyvňujúcich úspešnosť výskumných konzorcií. Analýza bude zahŕňať sieťové modelovanie partnerstiev a reputačných väzieb. Súčasťou výskumu bude aj hodnotenie mechanizmov kumulatívnej výhody v európskych inovačných ekosystémoch. Na overenie vzťahov medzi premennými budú použité regresné modely. Cieľom je komplexne posúdiť, ako sa financovanie a partnerstvá koncentrujú v rámci programu Horizon Europe.

The dissertation will focus on analysing the strategic priorities of the European Union in the field of research and innovation by examining the thematic clusters of the Horizon Europe framework. Using the CORDIS database, data on projects, budgets, partnerships, and geographical distribution will be collected. These data will be processed using quantitative methods aimed at identifying trends, disparities, and factors influencing the success of research consortia. The analysis will include network modelling of partnerships and reputational linkages. The research will also assess mechanisms of cumulative advantage within European innovation ecosystems. Regression models will be employed to test relationships between key variables. The objective is to provide a comprehensive assessment of how funding and partnerships are concentrated within the Horizon Europe programme.

doc. PhDr. Michal Lukáč, PhD., Ed.D.

- **Marketingové riadenie kultúrnych inštitúcií v podmienkach digitálnej transformácie**
- *Marketing Management of Cultural Institutions in Conditions of Digital Transformation*

Dizertačná práca sa zameriava na problematiku marketingového riadenia kultúrnych inštitúcií v kontexte digitálnej transformácie, ktorá zásadným spôsobom ovplyvňuje fungovanie organizácií kultúrneho dedičstva, ich marketingové aktivity, komunikačné procesy a spôsob interakcie s návštevníkmi. Na jednej strane digitálna transformácia prináša nové možnosti, ale takisto kladie na kultúrne inštitúcie zvýšené nároky, aby sa adaptovali na digitálne prostredie, využívanie digitálnych nástrojov a implementáciu inovatívnych marketingových prístupov. Kultúrne inštitúcie, napr. múzeá, hrady, zámky a ďalšie objekty kultúrneho dedičstva, sú nútené reagovať na meniace sa očakávania návštevníkov, ktorí sú čoraz viac formovaní digitálnymi technológiami, online

komunikáciou a dostupnosťou digitálneho obsahu. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať súčasný stav marketingového riadenia kultúrnych inštitúcií v podmienkach digitálnej transformácie, identifikovať kľúčové determinanty ovplyvňujúce efektívnosť marketingového riadenia v digitálnom prostredí a prostredníctvom výsledkov výskumu navrhnuť model marketingového riadenia s presahom na špecifiká digitálnej transformácie. Navrhnutý model podporí systematické riadenie marketingových aktivít v digitálnom prostredí a prispeje k posilneniu schopnosti kultúrnych inštitúcií intenzívnejšie komunikovať s cieľovými skupinami a budovať dlhodobé vzťahy s návštevníkmi pomocou digitálnych kanálov.

The dissertation thesis on the issue of marketing management of cultural institutions in the context of digital transformation, which fundamentally affects the functioning of cultural heritage organizations, their marketing activities, communication processes and the way of interaction with visitors. On the one hand, digital transformation brings new possibilities, but also places increased demands on cultural institutions to adapt to the digital environment, use digital tools and implement innovative marketing approaches. Cultural institutions, e.g. museums, castles, chateaux and other objects of cultural heritage, are forced to respond to the changing expectations of visitors who are increasingly shaped by digital technologies, online communication and the availability of digital content. The aim of the dissertation is to analyze the current state of marketing management of cultural institutions in the conditions of digital transformation, to identify the key determinants affecting the effectiveness of marketing management in the digital environment and, through the results of the research, to propose a model of marketing management with an overlap to the specifics of digital transformation. The proposed model will support the systematic management of marketing activities in the digital environment and will contribute to strengthening the ability of cultural institutions to communicate more intensively with target groups and build long-term relations with visitors using digital channels.

- **Zmeny v sociodemografickej štruktúre návštevníkov ako determinant marketingového riadenia kultúrnych inštitúcií**
- ***Changes in the Sociodemographic Structure of Visitors as a Determinant of the Marketing Management of Cultural Institutions***

Dizertačná práca sa zameriava na problematiku vplyvu sociodemografických trendov na návštevnosť a marketingové riadenie kultúrnych inštitúcií v podmienkach meniaceho sa spoločenského prostredia. Sociodemografické charakteristiky, najmä zmeny v rodovej štruktúre návštevníkov, vekovej skladbe populácie, úrovni vzdelania, ekonomickom postavení a životnom štýle, významne formujú návštevnícke správanie, motiváciu a dopyt po kultúrnych produktoch. Uvedené tendencie predstavujú pre kultúrne inštitúcie, ako sú múzeá, hrady, zámky a ďalšie pamiatkové objekty, významný faktor ovplyvňujúci stabilitu a predvídateľnosť návštevnosti. Nedostatočné poznanie zmien v sociodemografickej štruktúre návštevníkov môže viesť k nesúladiu medzi marketingovými aktivitami kultúrnych inštitúcií a očakávaniami cieľových skupín, čo sa môže prejaviť výkyvmi návštevnosti a znížením efektívnosti marketingového riadenia. Naopak, identifikácia a analýza sociodemografických trendov umožňuje kultúrnym inštitúciám predvídať zmeny v návštevníckom správaní, prispôbiť marketingové stratégie a zabezpečiť stabilitu návštevnosti v dlhodobom horizonte. Cieľom dizertačnej práce je analyzovať vplyv sociodemografických trendov na návštevnosť kultúrnych inštitúcií, identifikovať kľúčové determinanty návštevníckeho správania a prostredníctvom výsledkov výskumu navrhnuť prediktívny model riadenia, ktorý kultúrnym inštitúciám umožní monitorovať a vyhodnocovať sociodemografické zmeny, predvídať ich dopady na návštevnosť a implementovať marketingové opatrenia s dosahom na minimalizáciu výkyvov návštevnosti a zabezpečenie jej dlhodobej stability. Model zároveň prispeje k zefektívneniu marketingového riadenia kultúrnych inštitúcií v podmienkach meniaceho sa spoločenského prostredia.

The dissertation thesis on the issue of the influence of sociodemographic trends on attendance and marketing management of cultural institutions in the conditions of a changing social environment. Sociodemographic characteristics, especially changes in the gender structure of visitors, age structure of the population, level of education, economic status and lifestyle, significantly shape visitor behavior, motivation and demand for cultural products. For cultural institutions, such as museums, castles, chateaux and other monuments, the mentioned tendencies represent an important factor affecting the stability and predictability of attendance. Insufficient knowledge of changes in the socio-demographic structure of visitors can lead to a mismatch between the marketing activities of cultural institutions and the expectations of target groups, which can be manifested by fluctuations in attendance and a decrease in the effectiveness of marketing management. On the contrary, the identification and analysis of sociodemographic trends enables cultural institutions to anticipate changes in visitor behavior, adapt marketing strategies and ensure the stability of attendance in the long term. The aim of the dissertation is to analyze the impact of socio-demographic trends on the attendance of cultural institutions, to identify the key determinants of visitor behavior and, through research results, to propose a predictive management model that will enable cultural institutions to monitor and evaluate socio-demographic changes, predict their impact on

attendance, and implement marketing measures aimed at minimizing fluctuations in attendance and ensuring its long-term stability. At the same time, the model will contribute to the efficiency of marketing management of cultural institutions in the conditions of a changing social environment.

doc. Mgr. Peter Madzík, PhD.

- **Využitie textminingových postupov pri analýze požiadaviek zákazníkov**
- ***Use of Textmining Procedures in Customer Requirements Analysis***

Podľa aktuálnych vedeckých prameňov je viac ako 70% všetkých dát neštruktúrovaných. Spravidla ide o kvalitatívne dáta, pričom najširšiu kategóriu tvoria textové dáta. Využitie verejne dostupných informácií o produktoch a službách – napr. užívateľské recenzie, rozličné hodnotenia a pod. – predstavuje aktuálny potenciál pre dlhodobé zlepšovanie produktov. Cieľom dizertačnej práce bude identifikovať faktory pre úspešné využitie textminingu pri analýze požiadaviek zákazníkov a na praktickej ukážke poukázať na potenciál spracovania neštruktúrovaných big data. Predpokladá sa, že v rámci témy bude využitá LDA procedúra (Latent Dirichlet Allocation) ako doposiaľ najrobustnejší textminingový nástroj.

According to current scientific sources, more than 70% of all data is unstructured. This is usually qualitative data, with the broadest category being text data. The use of publicly available information about products and services - e.g. user reviews, various ratings, etc. - represents the current potential for long-term product improvement. The dissertation will aim to identify the factors for the successful use of textmining in the analysis of customer requirements and to point out the potential of processing unstructured big data on a practical demonstration. It is assumed that the LDA procedure (Latent Dirichlet Allocation) will be used as the most robust textmining tool so far.

doc. PhDr. Daniela Matušíková, PhD.

- **Uplatňovanie smart technológií ako nástroja na prevenciu negatívnych dopadov nadmerného cestovného ruchu v destináciách**
- ***Applying Smart Technologies as a Tool to Prevent the Negative Impacts of Overtourism in Destinations***

Digitalizácia a jej nástroje sa stali neodmysliteľnou súčasťou odvetvia cestovného ruchu a jeho strategického koordinovania. Pod vplyvom opätovne vzrastajúcich výkonov cestovného ruchu prirodzene vzrastá aj potreba nastavovania dynamického riadenia kapacít jeho destinácií. Využitie smart technológií pri tvorbe a implementácii politík pri ochrane potenciálu cestovného ruchu v exponovaných destináciách cestovného ruchu sa tak stalo bežnejšou praxou. Prostredníctvom digitálnych riešení začali mnohé destinácie získavať dôležité dáta a výstupy pre dátovú analytiku. Hlavným cieľom dizertačnej práce je analytickým spôsobom zistiť, popísať a vyhodnotiť súčasné možnosti a mieru uplatňovania smart technológií ako nástroja prevencie negatívnych dopadov nadmerného cestovného ruchu v destináciách cestovného ruchu a vyhodnotiť ich prínos pre udržateľné riadenie odvetvia. Na základe empirických údajov je nadväzne cieľom navrhnúť optimálne modely pre vybrané destinácie v podmienkach Slovenskej republiky, ktoré už v súčasnosti vykazujú známky nadmerného zaťaženia v súvislosti s rozvojom cestovného ruchu.

Digitalization and its tools have become an integral part of the tourism industry and its strategic coordination. Under the influence of the re-growing tourism performance, the need to set up dynamic capacity management of its destinations is naturally increasing. The use of smart technologies in the creation and implementation of policies to protect the potential of tourism in exposed tourism destinations has thus become a more common practice. Through digital solutions, many destinations have begun to obtain important data and outputs for data analytics. The main objective of the dissertation is to analytically identify, describe and evaluate the current possibilities and extent of application of smart technologies as a tool for preventing the negative impacts of excessive tourism in tourism destinations and to evaluate their contribution to sustainable management of the industry. Based on empirical data, the aim is to propose optimal models for selected destinations in the conditions of the Slovak Republic, which are already showing signs of excessive burden in connection with tourism development.

- **Analytický pohľad na vývoj trendov cestovného ruchu od prelomu milénia**

- ***An Analytical View on the Development of Tourism Trends Since the Turn of the Millennium***

Trh odvetvia cestovného ruchu je dynamickým a rýchlo meniacim sa pod vplyvom mnohých faktorov. Práve tie formujú takzvané trendy cestovného ruchu, ktoré sa globalizujú a vstupujú neskôr do popredia, a na ktoré podniky cestovného ruchu musia flexibilne reagovať, ak je ich zámerom fungovať udržateľne. Od prelomu milénia sa diapazón trendov v cestovnom ruchu niekoľko krát modifikoval, a najmä pod vplyvom pandémie Covid-19 výrazne zmenil. Cieľom dizertačnej práce je analytickým spôsobom identifikovať, vyhodnotiť, porovnať a generalizovať trendy cestovného ruchu v dvoch rovinách, a to: na strane poskytovateľov služieb cestovného ruchu, účastníkov cestovného ruchu. Prostredníctvom vybraných vedecko- výskumných metód práca vo svojich záveroch prináša ucelený pohľad na vývoj, identifikuje trendy v horizonte 25-tich rokov a poskytuje vhodný vedecký a vzdelávací materiál.

The tourism industry market is dynamic and rapidly changing under the influence of many factors. They shape the so-called tourism trends, which are consequently globalized and come to the fore later. Tourism businesses must respond to them flexibly if their intention is to function sustainably. Since the turn of the millennium, the range of trends in the tourism industry has been modified several times, and especially under the influence of the Covid-19 pandemic, it has changed significantly. The aim of the dissertation thesis is to analytically identify, evaluate, compare and generalize tourism trends on two levels, namely: on the side of tourism service providers, tourism participants. By means of selected scientific and research methods, the work in its conclusions brings a comprehensive view of the development, identifies the trends in the horizon of 25 years and provides suitable scientific and educational material.

doc. Ing. Martina Mokrišová, PhD.

- ***Aplikácia variantných metód pri meraní finančnej výkonnosti podnikov a identifikácii ich kľúčových výkonnostných metrik***
- ***The Application of Variant Methods in Measuring Businesses` Financial Performance and Identifying their Key Performance Metrics***

Dôležitým predpokladom konkurencieschopnosti a udržateľnosti podnikov v dnešnej dynamicky sa meniacej globálnej ekonomike je ich výkonnosť, ktorú je potrebné merať a riadiť. Kľúčový význam pre manažérov, veriteľov a potenciálnych investorov podnikov má najmä sledovanie ich finančnej výkonnosti. Pri tvorbe modelov hodnotenia a predikcie finančnej výkonnosti je dôležitý najmä výber metódy hodnotenia výkonnosti, rovnako ako aj výber kľúčových výkonnostných metrik. Výskum v danej oblasti prezentuje rôzne názory na vhodnosť a signifikantnosť jednotlivých metód merania výkonnosti podnikov. Najviac používaným prístupom uplatňovaným pri meraní finančnej výkonnosti sú stále finančné pomerové ukazovatele, ktoré sú východiskom pre aplikáciu väčšiny novších prístupov. K nim patrí prístup založený na hodnotových kritériách (value-based management), matematicko-štatistické metódy, metódy založené na matematickom programovaní, metódy umelej inteligencie a ďalšie alternatívne metódy. Pri identifikácii kľúčových výkonnostných metrik je možné poukázať na dva základné prístupy. Prvým z nich je „domain knowledge“ založený na skúsenostiach odborníkov v danej oblasti. Druhým hlavným prístupom je aplikácia matematicko-štatistických metód a metód umelej inteligencie. Cieľom dizertačnej práce je zistiť, aká je finančná výkonnosť analyzovanej vzorky podnikov s dôrazom na identifikáciu kľúčových výkonnostných metrik a zistiť, ktorá z aplikovaných metód je najvhodnejšia pre meranie finančnej výkonnosti analyzovaných podnikov. Prínosom dizertačnej práce je výber vhodnej metódy na meranie finančnej výkonnosti analyzovanej vzorky podnikov, ako aj návrh kľúčových výkonnostných metrik.

An important precondition for the competitiveness and sustainability of businesses in today's dynamically changing global economy is their performance, which needs to be measured and managed. Monitoring their financial performance is of key importance for managers, creditors, and potential investors of companies. When creating models for evaluating and predicting financial performance, the choice of performance evaluation method is particularly important, as well as the choice of key performance metrics. Research in the given area presents different opinions on the suitability and significance of individual methods of measuring the performance of companies. The most widely used approach applied in measuring financial performance is still financial ratios, which are the basis for the application of the most recent approaches. These include an approach based on value criteria (value-based management), mathematical and statistical methods, methods based on mathematical programming, artificial intelligence methods and other alternatives. When identifying key performance metrics, it is possible to point to two basic approaches. The first of them is "domain knowledge" based on the experience of experts in the given field. The second main approach is the application of mathematical and statistical methods and artificial intelligence methods. The aim of the dissertation thesis is to investigate the financial performance of

the analyzed sample of companies with an emphasis on the identification of key performance metrics, and to find out which of the applied methods is the most suitable for measuring the financial performance of the analyzed companies. The benefit of the dissertation thesis is the selection of a suitable method for measuring the financial performance of the analyzed sample of companies, as well as the proposal of key financial performance metrics.

doc. Ing. Ľudovít Nastišin, PhD.

- **Model determinantov škálovania franšízového gastronomického konceptu v prostredí e-commerce**
- ***Model of Determinants of Scaling a Franchise Gastronomy Concept in an E-Commerce Environment***

Dizertačná práca sa zameriava na identifikáciu a analýzu determinantov, ktoré ovplyvňujú úspešnosť škálovania franšízového gastronomického konceptu v prostredí e-commerce. Skúma vzťahy medzi manažérskymi faktormi (výber a riadenie franšízových partnerov, prenos know-how, kontrola kvality), štrukturálnymi faktormi (štandardizácia procesov, prevádzková infraštruktúra, logistika a IT integrácia) a regulačnými faktormi (hygienické a potravinové normy, pracovnoprávne požiadavky, zmluvný a compliance rámec franšízy) a ich dopadom na replikovateľnosť konceptu, konzistentnosť zákaznickej skúsenosti a ekonomiku prevádzok. Empirická časť bude realizovaná ako prípadová štúdia v kombinácii s kvalitatívnym a kvantitatívnym zberom dát, vrátane analýzy interných dokumentov, pološtruktúrovaných rozhovorov so zástupcami franchisora a franchisees a vyhodnotenia kľúčových výkonových a reputačných ukazovateľov. Cieľom práce je vytvoriť integrovaný model determinantov a mechanizmov škálovania, ktorý umožní vysvetliť hlavné bariéry a riziká expanzie v hybridnom prepojení e-commerce a gastronomickej skúsenosti. Práca prepája poznatky franchisingu, marketingu a customer experience s operatívnym manažmentom a regulačnými aspektmi a prináša teoretické aj praktické implikácie pre návrh, implementáciu a riadenie franšízovej expanzie v digitálnom obchodnom prostredí.

The dissertation focuses on identifying and analyzing determinants that influence the success of scaling a franchise gastronomy concept in an e-commerce environment. It examines relationships between managerial factors (selection and management of franchise partners, know-how transfer, quality control), structural factors (process standardization, operational infrastructure, logistics and IT integration) and regulatory factors (hygiene and food standards, labor-law requirements, and the contractual and compliance framework of franchising), and their impact on concept replicability, customer experience consistency and unit-level economics. The empirical part will be conducted as a case study combining qualitative and quantitative data collection, including the analysis of internal documentation, semi-structured interviews with franchisor and franchisee stakeholders, and the assessment of key performance and reputational indicators. The aim is to develop an integrated model of determinants and scaling mechanisms that explains the main barriers and risks of expansion within the hybrid linkage of e-commerce and a gastronomy experience. The work connects insights from franchising, marketing and customer experience with operations management and regulatory perspectives, and provides theoretical and practical implications for designing, implementing and managing franchise expansion in a digital commerce context.

doc. PhDr. Mária Oleárová, PhD., MBA

- **Analýza efektivity personalizácie založenej na umelej inteligencii a jej vplyvu na nákupné správanie spotrebiteľov**
- ***Analysis of the Effectiveness of AI-Based Personalization and its Impact on Consumer Purchasing Behaviour***

Personalizácia založená na umelej inteligencii (AI) mení spôsob, akým spotrebiteľia interagujú s digitálnym obsahom a prijímajú nákupné rozhodnutia. Dizertačná práca sa zameria na kvantitatívnu analýzu efektivity AI personalizácie a jej vplyvu na nákupné správanie spotrebiteľov v podmienkach e-commerce. Hlavným cieľom výskumu bude vyhodnotiť, do akej miery personalizovaný obsah ovplyvňuje zákaznícku angažovanosť, mieru

konverzie a dlhodobú lojalitu spotrebiteľov. Empirická časť štúdie bude založená na kvantitatívnej analýze dát z interakcií zákazníkov s personalizovanými odporúčaniami v online prostredí, pričom sa využijú metódy štatistického modelovania a regresnej analýzy. Výsledky empirického výskumu poskytnú exaktné dáta o efektívnosti AI personalizácie v online marketingu, identifikujú faktory ovplyvňujúce zákaznicke správanie a ponúknu odporúčania na optimalizáciu marketingových stratégií. Práca prispeje k prehĺbeniu poznatkov o vplyve personalizovaného obsahu na rozhodovací proces spotrebiteľov a poskytne praktické implikácie pre e-commerce a digitálny marketing.

Artificial intelligence (AI)-driven personalization is transforming the way consumers interact with digital content and make purchasing decisions. This dissertation focuses on the quantitative analysis of AI personalization effectiveness and its impact on consumer purchasing behavior in the e-commerce environment. The primary objective of the research is to evaluate the extent to which personalized content influences customer engagement, conversion rates, and long-term consumer loyalty. The empirical part of the study will be based on quantitative data analysis of consumer interactions with personalized recommendations in online environments, utilizing statistical modeling and regression analysis methods. The findings from the empirical research will provide precise data on the effectiveness of AI personalization in online marketing, identify key factors affecting consumer behavior, and offer recommendations for optimizing marketing strategies. This study will contribute to a deeper understanding of the impact of personalized content on consumer decision-making processes and provide practical implications for e-commerce and digital marketing.

- **Model nákupného procesu v ére konverzačného marketingu: úloha hlasových asistentov pri spotrebiteľskom rozhodovaní**
- ***The Model of the Purchase Process in the Era of Conversational Marketing: the Role of Voice Assistants in Consumer Decision-Making***

Digitálna transformácia zásadne mení tradičný model nákupného procesu, pričom jedným z kľúčových faktorov tejto zmeny je nástup hlasových asistentov a konverzačného marketingu. Dizertačná práca sa zameria na analýzu úlohy hlasových asistentov v jednotlivých fázach nákupného procesu a ich vplyv na spotrebiteľské rozhodovanie. Výskum sa opiera o teoretické modely nákupného správania a skúma, ako interakcie prostredníctvom hlasových asistentov menia spôsob, akým spotrebiteľia vyhľadávajú informácie, porovnávajú produkty a uskutočňujú nákupné rozhodnutia. Zároveň sa hodnotí miera dôvery, spokojnosti a lojality zákazníkov pri využívaní hlasových asistentov v porovnaní s tradičnými digitálnymi marketingovými nástrojmi. Empirická časť práce využije kombinované výskumné metódy, vrátane dotazníkového prieskumu a experimentálneho testovania s cieľom identifikovať kľúčové faktory ovplyvňujúce prijatie hlasových asistentov v nákupnom správaní. Práca prináša návrh inovovaného modelu nákupného procesu, ktorý reflektuje nové trendy v oblasti konverzačného marketingu a rozširuje tradičné koncepty rozhodovacieho procesu spotrebiteľov. Výsledky výskumu môžu slúžiť ako odporúčanie pre marketingové stratégie firiem, ktoré využívajú alebo majú v pláne využívať hlasových asistentov na zlepšenie zákaznickej skúsenosti a budovanie značky v digitálnom prostredí.

Digital transformation is fundamentally reshaping the traditional model of the purchase process, with the emergence of voice assistants and conversational marketing being among the key factors driving this change. This dissertation focuses on analyzing the role of voice assistants in different stages of the purchase process and their impact on consumer decision-making. The research is based on theoretical models of consumer behavior and examines how interactions through voice assistants influence the way consumers search for information, compare products, and make purchasing decisions. Additionally, the study evaluates the level of trust, satisfaction, and customer loyalty when using voice assistants compared to traditional digital marketing tools. The empirical part of the dissertation employs a mixed-method research approach, including survey questionnaires and experimental testing, to identify key factors affecting the adoption of voice assistants in consumer behavior. The study proposes an innovative model of the purchase process, reflecting emerging trends in conversational marketing and expanding traditional consumer decision-making frameworks. The findings of this research may serve as recommendations for marketing strategies of businesses that either already use or plan to integrate voice assistants to enhance customer experience and strengthen brand presence in the digital landscape..

doc. Ing. Viera Papcunová, PhD.

- **Hodnotenie kvality samosprávneho manažmentu na úrovni miestnych samospráv**
- ***Evaluation of the Quality of Self-Government Management at the Local Self-Government Level***

Manažment ako proces a manažment ako skupina ľudí sú úzko späté, avšak manažéri miestnej samosprávy a ich kvalita vnímaná cez osobnostné vlastnosti a spôsobilosť pre výkon funkcie manažéra je rozhodujúca aj pre napĺňanie jednotlivých funkcií vytvárajúcich proces manažmentu. O tom, ako sa napĺňajú jednotlivé funkcie manažmentu na úrovni miestnej samosprávy, rozhodujú predovšetkým volení a výkonní predstavitelia miestnej samosprávy. To sa v konečnom dôsledku odráža v rozvojevej úrovni obce a napĺňaní kvality života obyvateľov. Kvalita sa teda už nechápe iba ako faktor imidžu miestnej samosprávy, ale stáva sa otázkou zhodnocovania jej potenciálu. Cieľom práce bude identifikácia a hodnotenie kvality samosprávneho manažmentu na miestnej úrovni, volených predstaviteľov, ako aj výkonných pracovníkov obce a obecných úradov.

Management as a process and management as a group of people are closely related. However, local self-government managers and their quality perceived through personal characteristics and ability to perform the function of a manager is also decisive for the fulfilment of individual functions creating the management process. How individual management functions are fulfilled at the local self-government level is primarily decided by the elected and executive representatives of the local self-government. This is ultimately reflected in the development level of the village and the fulfilment of the quality of life of the inhabitants. Therefore, quality is no longer understood only as a factor of the image of local self-government, but becomes a question of valorising its potential. The aim of the dissertation thesis will be the identification and evaluation of the quality of local self-government management, elected representatives, as well as executive workers of the municipality and municipal offices.

doc. Ing. Milan Jan Půček, PhD.

- **Riadenie rizík - na konkrétnych príkladoch obcí**
- ***Risk Management - on Specific Examples of Municipalities***

Predmetom práce je analýza jednotlivých metód riadenia rizík z hľadiska ich využiteľnosti vo väzbe na hospodárenie v obciach a spracovanie prípadovej štúdie riadenia rizík vo vybraných inštitúciách verejnej správy. Na základe vykonaného výskumu a komparácie budú formulované odporúčania.

The subject of the topic is the analysis of individual methods of risk management in terms of their applicability in relation to the management of municipalities, as well as the elaboration of a case study of risk management in selected public administration institutions. Recommendations will be formulated on the basis of research and comparison.

- **Systém riadenia kvality v územnej samospráve**
- ***Quality Management System in Regional Authorities***

Modernizácia verejnej správy a verejných služieb v členských štátoch EÚ prináša zavádzanie systémov riadenia kvality a sledovania výkonnosti na úradoch verejnej správy. Práca sa zaoberá metódami a nástrojmi riadenia kvality v územných samosprávach na Slovensku a v Českej republike. Táto téma má načrtnúť základné problematiky použitia nástrojov kvality a ich aplikáciu do úradov za účelom zvýšenia kvality poskytovaných verejných služieb.

The modernization of public administration and public services in the EU Member States brings the introduction of quality management systems and performance monitoring at public authorities. The thesis deals with methods and tools of quality management in territorial self-governments in the Slovak Republic and Czech Republic. This topic is to outline the basic issues of using quality tools and their application to territorial self-governments in order to improve the quality of public services.

doc. Ing. Martin Rovňák, PhD.

- **Analýza determinantov efektivity využitia umelej inteligencie pri riadení manažérskych projektov**
- ***Analysis of Determinants of the Effectiveness of the Use of Artificial Intelligence in Project Management***

Dizertačná práca sa zamerá na identifikáciu a analýzu kľúčových determinantov, ktoré ovplyvňujú efektivitu využitia umelej inteligencie v oblasti projektového manažmentu. Cieľom práce je preskúmať technologické, organizačné, ľudské a procesné faktory determinujúce úspešnú implementáciu AI nástrojov v riadení projektov a

ich vplyv na výkonnosť, rozhodovanie a riadenie rizík. Na základe teoretickej analýzy a empirického výskumu bude navrhnutý analytický rámec hodnotenia efektivity využitia umelej inteligencie v projektovom manažmente s dôrazom na aplikovateľnosť výsledkov v manažérskej praxi.

The dissertation will focus on the identification and analysis of key determinants that influence the effectiveness of artificial intelligence utilization in the field of project management. The aim of the study is to examine technological, organizational, human, and process-related factors determining the successful implementation of AI tools in project management and their impact on performance, decision-making, and risk management. Based on theoretical analysis and empirical research, an analytical framework for evaluating the effectiveness of artificial intelligence utilization in project management will be proposed, with an emphasis on the applicability of the results in managerial practice.

- **Manažment prechodu na efektívne využitie obnoviteľných zdrojov energie v kontexte ekonomickej udržateľnosti, environmentálnych prínosov a energetickej bezpečnosti.**
- ***Management of the Transition to the Efficient use of Renewable Energy in the Context of Economic Sustainability, Environmental Benefits, and Energy Security***

Dizertačná práca bude zameraná na manažmentu prechodu od využívania konvenčných energetických zdrojov ku obnoviteľným zdrojom energie (OZE) s akcentom na ekonomickú udržateľnosť, environmentálne prínosy a energetickú bezpečnosť tejto transformácie. Cieľom práce je analyzovať stratégie a modely riadenia tohto prechodu, identifikovať kľúčové faktory ovplyvňujúce jeho úspešnosť a navrhnúť optimalizačné opatrenia pre zlepšenie efektivity implementácie OZE. Výskumná časť práce bude zameraná na hodnotenie vplyvu a dopadu implementácie obnoviteľných zdrojov na hospodársky rast, zamestnanosť a investičné prostredie. Osobitná pozornosť bude venovaná znižovaniu environmentálnej záťaže a posilňovaniu energetickej nezávislosti. Výsledky práce tak môžu poskytnúť manažérom, tvorcom politik ale i samotným podnikateľským subjektom konkrétne návrhy, podnety či odporúčania na efektívnejšie riadenie tejto energetickej transformácie.

The dissertation will focus on the management of the transition from the use of conventional energy sources to renewable energy sources (RES) with an emphasis on the economic sustainability, environmental benefits and energy security of this transformation. The aim of the thesis is to analyse strategies and models for managing this transition, identify key factors influencing its success and propose optimisation measures to improve the efficiency of RES implementation. The research part of the thesis will focus on the assessment of the impact and effects of RE implementation on economic growth, employment and investment climate. Particular attention will be paid to reducing the environmental burden and strengthening energy independence. The results of the work can thus provide managers, policy makers as well as businesses themselves with concrete suggestions, incentives or recommendations to manage this energy transition more efficiently.

- **Trilema energetickej transformácie: Vzájomné prepojenia medzi dekarbonizáciou, dostupnosťou energií a sociálnou spravodlivosťou v Európe**
- ***The Energy Transition Trilemma: Interdependencies between Decarbonisation, Affordability and Social Justice in Europe***

Zrýchľujúci sa prechod k nízkouhlíkovému energetickému systému predstavuje jednu z najzásadnejších štrukturálnych transformácií súčasných ekonomík. V rámci Európskej únie je tento proces podporovaný ambicióznymi klimatickými politikami, ako sú Európska zelená dohoda a balík opatrení Fit for 55, ktorých cieľom je dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Hoci je environmentálny cieľ znižovania emisií skleníkových plynov všeobecne uznávaný ako nevyhnutný, tento prechod zároveň prináša významné socio-ekonomické výzvy. Motiváciou tejto práce je narastajúce napätie medzi tromi kľúčovými cieľmi súčasnej energetickej transformácie: dekarbonizáciou, cenovou dostupnosťou energií a sociálnou spravodlivosťou. Hoci je každý z týchto cieľov samostatne reflektovaný v politickom diskurze, ich vzájomné interakcie a potenciálne kompromisy zostávajú v empirickom výskume nedostatočne preskúmané. Dizertačná práca konceptualizuje tieto dynamiky prostredníctvom rámca trilemy energetickej transformácie (Energy Transition Trilemma), ktorý zachytáva vzájomné prepojenia medzi environmentálnou výkonnosťou, ekonomickou dostupnosťou energií a sociálnou spravodlivosťou v rámci európskej energetickej transformácie. Hlavným cieľom výskumu je preskúmať, ako tieto tri dimenzie navzájom interagujú v jednotlivých európskych krajinách a či snaha o dosiahnutie dekarbonizačných cieľov vytvára kompromisy vo vzťahu k cenovej dostupnosti energií a sociálnej spravodlivosti.

The accelerating transition towards a low-carbon energy system represents one of the most profound structural transformations of contemporary economies. Within the European Union, this transformation is driven by ambitious climate policies such as the European Green Deal and the Fit for 55 package, which aim to achieve

climate neutrality by 2050. While the environmental objective of reducing greenhouse gas emissions is widely recognized as essential, the transition simultaneously raises important socio-economic challenges. This research is motivated by the emerging tension between three key objectives of the contemporary energy transition: decarbonisation, energy affordability, and social justice. While each of these goals is individually recognized in policy discourse, their mutual interactions and potential trade-offs remain insufficiently explored in empirical research. The dissertation conceptualizes these dynamics through the framework of the Energy Transition Trilemma, which captures the interdependencies between environmental performance, economic affordability, and social equity within the European energy transition. The main objective of the research is to examine how these three dimensions interact across European countries and whether the pursuit of decarbonisation objectives creates trade-offs with energy affordability and social justice.

doc. Mgr. Nella Svetozarovová, PhD.

- **Implementácia umelej inteligencie ako determinant transformačných zmien v manažérskych procesoch v oblasti ľudských zdrojov**
- ***Implementation of Artificial Intelligence as a Determinant of Transformational Changes in Human Resource Management Processes***

Cieľom dizertačnej práce bude analyzovať vplyv implementácie umelej inteligencie na transformáciu manažérskych procesov v podnikovom prostredí so zameraním na identifikáciu kľúčových oblastí riadenia ľudských zdrojov, v ktorých jej využitie prináša zmeny v rozhodovacích, operatívnych a strategických aktivitách podnikov. Práca sa bude orientovať na preskúmanie aktuálnych trendov vo využívaní AI v manažmente prostredníctvom bibliometrickej analýzy vedeckých publikácií a následne na identifikáciu faktorov ovplyvňujúcich úspešnú implementáciu AI v oblastiach riadenia ľudských zdrojov, riadenia rizík a podnikových procesov. Osobitná pozornosť bude venovaná sociálno-technickým aspektom implementácie AI, otázkam jej akceptácie, etickým výzvam a vplyvu na výkonnosť a konkurencioschopnosť podnikov. Výstupom práce bude identifikácia determinantov efektívneho zavádzania umelej inteligencie do manažérskej praxe.

The aim of the doctoral dissertation will be to analyze the impact of artificial intelligence implementation on the transformation of managerial processes in the corporate environment, with a focus on identifying key areas of human resource management in which its application brings changes to decision-making, operational, and strategic activities of enterprises. The dissertation will examine current trends in the use of AI in management through a bibliometric analysis of scientific publications and subsequently identify factors influencing the successful implementation of AI in the areas of human resource management, risk management, and business processes. Particular attention will be paid to the socio-technical aspects of AI implementation, issues of acceptance, ethical challenges, and its impact on organizational performance and competitiveness. The outcome of the dissertation will be the identification of determinants for the effective integration of artificial intelligence into managerial practice.

- **Strategické riadenie implementácie AI-podporovaných eHealth systémov v kardiologickej starostlivosti**
- ***Strategic Management of the Implementation of AI-Supported eHealth Systems in Cardiological Care***

Dizertačná práca sa zameria na problematiku zavádzania AI-podporovaných eHealth systémov do praxe v oblasti kardiologickej zdravotnej starostlivosti z pohľadu strategického manažmentu zdravotníckych organizácií.

Cieľom dizertačnej práce bude identifikovať a analyzovať strategické faktory ovplyvňujúce zavádzanie AI-podporovaných eHealth systémov v kardiologickej starostlivosti. Práca sa zameria na organizačné predpoklady (napr. pripravenosť na zmenu, digitálna kultúra), technologické aspekty (napr. použiteľnosť, bezpečnosť dát) a regulačné podmienky (napr. legislatívne požiadavky, certifikácia zdravotníckych zariadení), ktoré môžu podporovať alebo brzdiť implementáciu umelej inteligencie v zdravotníckej praxi. Zámerom je poskytnúť manažérsky pohľad na proces zavádzania AI systémov a formulovať odporúčania pre zdravotnícke organizácie. Práca bude vychádzať zo systematickej analýzy odbornej literatúry a doplnená o kvalitatívne poznatky získané od expertov z praxe. Výsledkom bude návrh odporúčaní pre zdravotnícke organizácie, ktoré môžu prispieť k efektívnejšiemu zavádzaniu AI systémov a podporiť ich praktické využívanie v diagnostických a rozhodovacích procesoch v kardiológii.

The dissertation will focus on the implementation of AI-supported eHealth systems in cardiological healthcare practice from the perspective of the strategic management of healthcare organizations. The aim of the

dissertation will be to identify and analyse the strategic factors influencing the implementation of AI-supported eHealth systems in cardiological care. The study will focus on organizational prerequisites (e.g., change readiness, digital culture), technological aspects (e.g., usability, data security), and regulatory conditions (e.g., legislative requirements, certification of medical devices) that may facilitate or hinder the implementation of artificial intelligence in healthcare practice. The intention is to provide a managerial perspective on the process of implementing AI systems and to formulate recommendations for healthcare organizations. The dissertation will be based on a systematic analysis of the relevant literature and complemented by qualitative insights obtained from field experts. The expected outcome will be a set of recommendations for healthcare organizations that may contribute to the more effective implementation of AI systems and support their practical use in diagnostic and decision-making processes in cardiology.

- **Identifikácia hodnotového prínosu kľúčových osôb prostredníctvom goodwillu: empirická analýza vzťahov medzi hodnotou goodwillu a výkonnosťou podniku**
- **Identification of the Value Contribution of Key Persons through Goodwill: An Empirical Analysis of the Relationship between the Value of Goodwill and Firm Performance**

Dizertačná práca sa zaoberá problematikou identifikácie existencie a hodnotového prínosu kľúčových osôb (key persons) v podniku so zameraním na goodwill ako reziduálnu kategóriu nehmotnej hodnoty. V podmienkach znalostnej ekonomiky predstavujú kľúčové osoby významný zdroj tvorby hodnoty a zároveň riziko v prípade ich odchodu. Cieľom práce je preskúmať, či a do akej miery možno existenciu alebo prínos kľúčových osôb nepriamo identifikovať prostredníctvom analýzy goodwillu a jeho vzťahu k vybraným ukazovateľom výkonnosti podniku. Teoretickým východiskom je predpoklad, že goodwill ako agregovaná hodnota nehmotných faktorov môže zahŕňať aj hodnotu ľudského kapitálu, avšak jeho schopnosť zachytiť koncentráciu výkonu alebo závislosť od jednotlivcov, zvlášť key persons, je obmedzená. Analytická časť práce by sa mala zamerať na skúmanie súvislostí medzi goodwillom a vybranými výkonnosťnými ukazovateľmi podniku s cieľom overiť, do akej miery goodwill odráža ekonomickú hodnotu a koncentráciu ľudského kapitálu. Prínosom práce bude objasnenie limitov goodwillu ako možného indikátora hodnoty kľúčových osôb.

The dissertation addresses the issue of identifying the existence and value contribution of key persons within a company with a focus on goodwill as a residual category of intangible value. In the context of the knowledge economy, key persons represent a significant source of value creation, while simultaneously constituting a risk in the event of their departure. The objective of the dissertation is to examine whether, and to what extent, the existence or contribution of key persons can be indirectly identified through the analysis of goodwill and its relationship to selected indicators of firm performance. The theoretical starting point is the assumption that goodwill, as an aggregated value of intangible factors, may also encompass the value of human capital; however, its ability to capture performance concentration or dependence on individuals, particularly key persons, is limited. The empirical part of the dissertation will focus on analysing the relationships between goodwill and the performance-related characteristics of the company in order to verify the extent to which goodwill reflects the economic value and concentration of human capital. The contribution of the dissertation lies in clarifying the limits of goodwill as a potential indicator of the value of key persons.

- **Výskum emocionálnych a neurokognitívnych determinantov biznis rozhodovania s využitím neuromanažérskych prístupov**
- **Research on the Emotional and Neurocognitive Determinants of Business Decision-Making Using Neuromanagement Approaches**

Dizertačná práca sa zameria na problematiku emocionálnych a neurokognitívnych determinantov biznis rozhodovania s využitím neuromanažérskych prístupov. Cieľom dizertačnej práce bude identifikovať a analyzovať vybrané emocionálne, neurokognitívne a behaviorálne faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovacie procesy v podnikateľskom a manažérskom prostredí. Práca sa zameria na skúmanie úlohy emócií, pozornosti, kognitívnej záťaže a intuitívnych reakcií pri prijímaní biznis rozhodnutí, osobitne v situáciách charakteristických neistotou, časovým tlakom alebo zvýšenou mierou rizika. Zámerom je poskytnúť neuromanažérsky pohľad na proces biznis rozhodovania a rozšíriť poznanie o tom, ako emocionálne a neurokognitívne procesy vstupujú do manažérskej rozhodovacej praxe. Práca bude vychádzať zo systematickej analýzy odbornej literatúry a môže byť doplnená o empirické poznatky získané prostredníctvom vybraných neurovedeckých a psychofyziologických metód, napríklad eye-trackingu, analýzy mimických prejavov, merania kožno-galvanickej odozvy alebo experimentálnych rozhodovacích scenárov. Výsledkom bude formulácia odporúčaní pre manažérsku prax, ktoré

môžu prispieť k lepšiemu porozumeniu rozhodovacích mechanizmov a k podpore efektívnejšieho, uvedomejšieho a dátovo podloženého biznis rozhodovania.

The dissertation will focus on the issue of emotional and neurocognitive determinants of business decision-making using neuromanagement approaches. The aim of the dissertation will be to identify and analyse selected emotional, neurocognitive, and behavioural factors that influence decision-making processes in business and managerial environments. The dissertation will examine the role of emotions, attention, cognitive load, and intuitive responses in business decision-making, particularly in situations characterised by uncertainty, time pressure, or an increased level of risk. The intention is to provide a neuromanagement perspective on the process of business decision-making and to expand knowledge of how emotional and neurocognitive processes enter managerial decision-making practice. The dissertation will be based on a systematic analysis of the scholarly literature and may be complemented by empirical findings obtained through selected neuroscientific and psychophysiological methods, such as eye-tracking, analysis of facial expressions, measurement of galvanic skin response, or experimental decision-making scenarios. The outcome will be the formulation of recommendations for managerial practice that may contribute to a better understanding of decision-making mechanisms and support more effective, conscious, and data-driven business decision-making.

doc. Ing. Kristína Šambronská, PhD.

- **Adopcia technológií umelej inteligencie v sektore cestovných kancelárií: determinanty, prínosy a riziká implementácie**
- *Adoption of Artificial Intelligence Technologies in the Travel Agency Sector: Determinants, Benefits and Risks of Implementation*

Umelá inteligencia predstavuje v kontexte dynamickej digitalizácie a rastúcej konkurencie významný inovačný nástroj, ktorý môže zásadne ovplyvniť obchodné procesy, zákaznícku skúsenosť a celkovú výkonnosť podnikov cestovného ruchu. Dizertačná práca má prispieť k rozšíreniu poznatkov o procese adopcie technológií umelej inteligencie v podmienkach cestovných kancelárií, ktoré čelia rastúcej digitalizácii a tlaku na inovatívnosť. Cieľom práce je identifikovať determinanty ovplyvňujúce rozhodovanie o implementácii AI technológií, analyzovať ich prínosy z hľadiska efektívnosti, personalizácie služieb a zároveň zhodnotiť potenciálne riziká spojené s ich zavádzaním, ako sú technologické, finančné, organizačné a etické aspekty. Teoretická časť práce vychádza z inovácií, digitálnej transformácie a technologickej akceptácie. Empirická časť bude založená na kvantitatívnom a kvalitatívnom výskume realizovanom v prostredí cestovných kancelárií. Práca sa zameria na systematické preskúmanie faktorov, ktoré podporujú alebo brzdia implementáciu umelej inteligencie, a na identifikáciu ich vplyvu na konkurencieschopnosť podnikov v cestovnom ruchu.

In the context of dynamic digitalization and growing competition, artificial intelligence represents a significant innovation tool that can fundamentally affect business processes, customer experience, and overall performance of tourism businesses. The dissertation is intended to contribute to expanding knowledge of the process of adopting artificial intelligence technologies in travel agencies, which are facing growing digitalization and pressure to innovate. The thesis aims to identify the determinants influencing decision-making on the implementation of AI technologies, to analyze their benefits in terms of efficiency and service personalization, and to evaluate potential risks associated with their implementation, including technological, financial, organizational, and ethical aspects. The theoretical part of the thesis is based on innovation, digital transformation, and technological acceptance. The empirical part will be based on quantitative and qualitative research conducted in the travel agency environment. The thesis will focus on a systematic examination of factors that support or hinder the implementation of artificial intelligence, and on identifying their impact on the competitiveness of tourism businesses.

- **Atraktivnosť kultúrnych pamiatok ako súčasť produktu cestovného ruchu v destináciách Slovenska**
- *Attractiveness of Cultural Monuments as a Part of Tourism Product in Slovak Destinations*

Kultúrne pamiatky predstavujú významný prvok v histórii ľudstva. Ich existencia podnietila rozvoj jedného z tradičných druhov cestovného ruchu, kultúrneho cestovného ruchu. Tradičné, ale aj moderné využívanie kultúrnych pamiatok v cestovnom ruchu je stále atraktívne a žiadané aj v súčasnosti, čo dokazuje rad výskumov a štúdií nielen v rámci Slovenska, ale aj v svetovom pomínaní danej problematiky. Dizertačná práca sa zaoberá problematikou atraktívnosti Slovenska a následne jeho destinácií z pohľadu využitia kultúrnych pamiatok pre účely rozvoja kultúrneho cestovného ruchu, konkrétne ako súčasť jeho produktovej politiky. Zámerom dizertačnej

práce je poukázať a vyhodnotiť názory štyroch skupín participujúcich na rozvoji cestovného ruchu ako takého v destináciách a to vlastníkov a správcov kultúrnych pamiatok, predstaviteľov destinačného manažmentu, návštevníkov a domáceho obyvateľstva, so zacielením na faktor atraktívnosti. Predkladaná dizertačná práca má tendenciu poukázať na kultúrne pamiatky ako súčasť produktu cestovného ruchu z hľadiska tradicionalistického ako aj vo svetle moderných prvkov.

Cultural monuments represent an important element in human history. Their existence stimulated the development one of the traditional types of tourism, cultural tourism. The traditional but also modern use of cultural monuments in tourism is still attractive and in demand today. This is evidenced by a number of researches and studies of the issue published not only in Slovakia but also in the world. The dissertation thesis develops the issue of the attractiveness of Slovakia and its destinations in terms of the use of cultural monuments for the development of cultural tourism, specifically as part of its product policy. The aim of the dissertation thesis is to point out and evaluate the opinions of four groups participating in the development of tourism as such in destinations, namely owners and administrators of cultural monuments, representatives of destination management, visitors and the local population, focusing on the attractiveness factor. The presented dissertation thesis tends to point out cultural monuments as a part of the tourism product from the point of view of traditionalism as well as in the light of modern elements.

doc. Ing. Anna Šenková, PhD.

- **Kulinársky cestovný ruch ako nástroj udržateľného rozvoja a budovania značky destinácie na rozvíjajúcich sa trhoch**
- *Culinary Tourism as a Tool for Sustainable Development and Destination Branding in Emerging Markets*

Kulinársky cestovný ruch je v súčasnosti odvetvím s miliardovými príjmami na celom svete. Zahŕňa zámerné vyhľadávanie autentických nezabudnuteľných kulinárskych zážitkov počas medzinárodných, regionálnych alebo miestnych ciest. Gastronómia je taktiež jedným z málo prvkov, ktoré v súčasnosti pomáhajú vyniknúť odlišnostiam konkrétnych turistických destinácií a téma jedla sa používa na zobrazenie symbolov kultúrnej identifikácie, komunikácie a statusu, symbolu respektíve ikony destinácie. V súvislosti s uvedeným je cieľom výskumu dizertačnej práce analyzovať existujúcu infraštruktúru tejto špecifickej formy cestovného ruchu vo vybraných destináciách v európskom kontexte, zistiť veľkosť a vlastnosti trhu, identifikovať gastronomického turistu a jeho motivačné faktory spokojnosti ako aj identifikovať existujúce partnerstvá a obchodné siete v rámci turistických destinácií aj medzi destináciami podieľajúce sa na vytváraní produktov kulinárskeho cestovného ruchu.

Culinary tourism is now a billion-dollar industry worldwide. It involves the deliberate search for authentic memorable culinary experiences during international, regional or local travel. Gastronomy is also one of the few elements that nowadays help to distinguish the differences of specific tourist destinations and the theme of food is used to portray symbols of cultural identification, communication and status, the symbol or icon of a destination. In relation to the above, the aim of the dissertation research is to analyse the existing infrastructure of this specific form of tourism in selected destinations in the European context, to identify the size and characteristics of the market, to identify the gastronomic tourist and his/her satisfaction motivating factors as well as to identify existing partnerships and business networks within and between destinations involved in the creation of culinary tourism products.

- **Ekonomická udržateľnosť a strategický manažment kúpeľných podnikov v Českej republike a na Slovensku v podmienkach transformácie zdravotného a wellness cestovného ruchu**
- *The Economic Sustainability and Strategic Management of Spas in the Czech Republic and Slovakia, in the Context of the Transformation of Health and Wellness Tourism*

Dizertačná práca sa zameriava na problematiku ekonomickej udržateľnosti a strategického manažmentu kúpeľných podnikov v Českej republike a na Slovensku v kontexte prebiehajúcej transformácie zdravotného a wellness cestovného ruchu. Kúpeľníctvo ako špecifická súčasť cestovného ruchu spája zdravotné, ubytovacie a wellness služby, pričom jeho fungovanie je významne ovplyvňované zmenami v systéme financovania zdravotnej starostlivosti, štruktúrou klientely a rastúcimi nárokmi na kvalitu a diverzifikáciu poskytovaných služieb. Cieľom dizertačnej práce je identifikovať, analyzovať a komparovať kľúčové ekonomické a manažérske determinanty,

ktoré ovplyvňujú ekonomickú výkonnosť, finančnú stabilitu a dlhodobú udržateľnosť kúpeľných podnikov v oboch krajinách. Pozornosť je venovaná najmä analýze štruktúry príjmov, diverzifikácii produktového portfólia, strategickému riadeniu, inovačným prístupom a reakciám kúpeľných podnikov na meniace sa podmienky zdravotného a wellness cestovného ruchu. Metodologicky je práca založená na kombinácii kvantitatívnych a kvalitatívnych výskumných metód. Využíva finančnú a komparatívnu analýzu vybraných kúpeľných podnikov, štatistické metódy na skúmanie vzťahov medzi ekonomickými ukazovateľmi a manažérskymi prístupmi, ako aj prípadové štúdie a primárny výskum realizovaný medzi manažérmi kúpeľných zariadení. Výsledky práce majú ambíciu prispieť k rozšíreniu poznatkov v oblasti ekonomiky kúpeľníctva a poskytnúť praktické odporúčania pre strategické riadenie kúpeľných podnikov v podmienkach transformujúceho sa trhu.

The dissertation focuses on the economic sustainability and strategic management of spa enterprises in the Czech Republic and Slovakia in the context of the ongoing transformation of health and wellness tourism. Spa tourism represents a specific segment of the tourism industry that integrates health care, accommodation, and wellness services, while its performance is significantly influenced by changes in health care financing systems, client structure, and increasing demands for service quality and diversification. The main objective of the dissertation is to identify, analyse, and compare key economic and managerial determinants affecting the economic performance, financial stability, and long-term sustainability of spa enterprises in both countries. Particular attention is paid to revenue structure, diversification of service portfolios, strategic management practices, innovative approaches, and the responses of spa enterprises to changing conditions in health and wellness tourism. Methodologically, the dissertation is based on a combination of quantitative and qualitative research methods. It employs financial and comparative analyses of selected spa enterprises, statistical methods to examine relationships between economic indicators and management approaches, as well as case studies and primary research conducted among spa managers. The findings aim to contribute to the development of knowledge in the field of spa economics and to provide practical recommendations for the strategic management of spa enterprises in a transforming market environment.

doc. Ing. Elena Širá, PhD.

- **Analytický pohľad na indikátory znalostnej ekonomiky a ich vplyv na konkurencieschopnosť krajiny**
- ***An Analytical View of the Indicators of the Knowledge Economy and Their Impact on the Country's Competitiveness***

V dnešnom svete sa vplyvom technologickej revolúcie menia hnacie sily hospodárstva. Dnes sú to informácie, ktoré hýbu svetom. Vedieť využívať informácie vo svoj prospech sa stáva konkurenčnou výhodou. Oblasť využívania znalostí a znalostnej ekonomiky sa stáva motorom rozvoja hospodárstva. Ďalšou dôležitou oblasťou súčasného globalizovaného sveta je konkurencieschopnosť. Keďže sú krajiny vzájomne poprepájané, je táto oblasť kľúčová. Krajiny sa snažia zaujať tú najlepšiu konkurenčnú pozíciu, neustále sa zlepšovať a tak zveľaďovať svoje hospodárstvo a krajinu. To, na akej konkurenčnej úrovni je tá ktorá krajina nám vyjadrujú rôzne indexy. Medzinárodné inštitúcie cez indexy konkurencieschopnosti vyhodnocujú stav v danej krajine a krajiny medzi sebou porovnávajú. V tejto práci musí študent najskôr identifikovať ukazovatele znalostnej ekonomiky a na základe nich zhodnotiť vývoj vo vybraných krajinách. Následne zhodnotí, na základe zvoleného indexu, konkurencieschopnosť vo vybraných krajinách. Zistené skutočnosti overí s využitím štatistického aparátu a vyvodí závery. Prínosom práce bude na základe metód multikriteriálneho hodnotenia vyhodnotiť najkonkurencieschopnejšiu znalostnú ekonomiku. Tiež aj na základe zvoleného prístupu zistiť kľúčové faktory s rozhodujúcim vplyvom na formovanie konkurenčnej pozície znalostnej ekonomiky krajiny.

In today's world, the driving forces of the economy are changing due to the technological revolution. Today it is information that moves the world. Knowing how to use information becomes a competitive advantage. The area of knowledge utilization and knowledge economy is becoming the engine of economic development. Another important area of the current globalized world is competitiveness. As the countries are interconnected, this area is crucial. Countries try to take the best competitive position, constantly improve, and thus improve their economy and country. The level of competitiveness of the country is expressed by various indices. International institutions use competitiveness indices to evaluate the situation in each country and compare countries with each other. In this thesis, the student must first identify the indicators of the knowledge economy and based on them, evaluate the development in selected countries. It will then evaluate, based on the selected index, competitiveness in selected countries. He verifies the facts using statistical apparatus and draws conclusions. The benefit of the work will be to evaluate the most competitive knowledge-based economy based on multi-criteria evaluation methods. Also, based on the chosen approach, find out the key factors with a decisive influence on the formation of the competitive position of the country's knowledge economy.

doc. PaedDr. PhDr. Miroslav Škoda, PhD., MBA

- **Reálna hodnota ako oceňovacia základňa vo svetle harmonizácie účtovných záznamov**
- ***Fair Value as Valuation Basis in the Light of Financial Statements Harmonisation***

Základným cieľom dizertačnej práce je poukázať na skutočnosť, že reálna hodnota, ako jedna z oceňovacích základní v účtovníctve, nie je dostatočne spoľahlivou oceňovacou základňou. Je možné ju v určitom hraničnom vnímaní považovať za jednu zo základných príčin spustenia finančnej krízy v rokoch 2007-2008?

The aim of this thesis is to prove that fair value, as one of valuation basis is not reliable enough. Is it possible in narrow thinking to state that fair value should be one of main reasons for financial crisis in 2007-2008?

- **Proces harmonizácie slovenskej účtovnej legislatívny s právom EÚ**
- ***The Process of Harmonisation of Slovak Accounting Legislation According to the EU Law***

Slovenská legislatíva prešla procesom harmonizácie s EÚ v oblasti účtovníctva tak isto, ako ostatné oblasti legislatívne harmonizované s právom EÚ. Cieľom dizertačnej práce je zhodnotiť tento proces, poukázať na jeho kladné stránky či nedostatky a taktiež vyhodnotiť skutočnú mieru harmonizácie v oblasti účtovníctva s právom EÚ.

The process of Slovak law harmonisation towards European Union rules also covered legislation acts related to accounting. The main aim of this thesis is to evaluate this process, to show strengths and weaknesses of it and to assess the real level of harmonisation in accounting.

- **Využívanie matematických metód v účtovníctve a auditorstve**
- ***The Use of Mathematical Methods in Accounting and Auditing***

Účtovníctvo a auditorstvo predstavujú o. i. aj vedné disciplíny využívajúce v mnohých aspektoch prvky matematiky a štatistiky. Cieľom dizertačnej práce je poukázať na využitie matematicko-štatistických metód v účtovníctve a ich aplikovanie do praxe.

Accounting and auditing represent special scientific disciplines using mathematical and statistical models in many aspects. The main aim of this thesis is to describe their use in accounting theory and their application in accounting practice.

- **Vykazovanie účtovných informácií v hyperinflačných ekonomikách**
- ***Accounting Disclosure in Hyperinflationary Economies***

Hyperinflačné ekonomiky sú charakteristické nemerateľnosťou transakcií navzájom v rámci jedného vykazovaného obdobia, keďže kúpna sila peňazí sa veľmi rýchlo mení. Cieľom dizertačnej práce je navrhnúť takých vykazovacích techník, ktoré dokážu eliminovať tento základný problém vedenia účtovníctva v takomto prostredí.

Hyperinflationary economies are characterized by very difficult measurement of transactions in money units in one reporting period, because money purchasing power in economy changes very quickly. The main aim of this thesis is to propose concrete reporting techniques to eliminate this basic problem in this type of economic environment.

- **Harmonizácia účtovníctva v Strednej Ázii**
- ***Harmonisation of Accounting in Middle Asia***

Podobne ako v krajinách EÚ, aj v Strednej Ázii prebehla harmonizácia účtovných systémov smerom k jednému zo svetových účtovných systémov. Cieľom dizertačnej práce je priblížiť účtovníctvo v Strednej Ázii, zhodnotiť mieru jeho harmonizácie s účtovníctvom EÚ, resp. USA.

Commonly to countries in European Union, the process of accounting harmonisation in Middle Asia also has been started to move it towards one of world accounting systems. The main aim of this thesis is to bring accounting in Middle Asia closer, to evaluate the level of its harmonisation with EU or USA accounting law.

doc. Ing. Beáta Šofranková, PhD.

- **Modelovanie udržateľnej výkonnosti a konkurencieschopnosti ekonomík Európskej únie v kontexte digitálnej transformácie**
- ***Modelling Sustainable Performance and Competitiveness of European Union Economies in the Context of Digital Transformation***

Súčasná ekonomika Európskej únie čelia dynamickým zmenám vyplývajúcim z digitalizácie, technologického pokroku a rastúcich požiadaviek na udržateľný rozvoj. Digitálna transformácia zásadne ovplyvňuje produktivitu, inovačnú kapacitu a konkurencieschopnosť krajín, pričom zároveň vytvára nové výzvy v oblasti dlhodobej ekonomickej stability, sociálnej inklúzie a environmentálnej udržateľnosti. V tomto kontexte rastie potreba komplexného a systematického prístupu k hodnoteniu výkonnosti a konkurencieschopnosti ekonomík, ktorý by reflektoval viacrozmerný charakter týchto procesov. Hlavným cieľom dizertačnej práce je navrhnúť a empiricky overiť model udržateľnej výkonnosti a konkurencieschopnosti ekonomík Európskej únie v kontexte digitálnej transformácie. Práca sa zameriava na konštrukciu multidimenzionálneho hodnotiaceho rámca, ktorý integruje ekonomické, sociálne, inovačné, environmentálne a digitálne faktory s cieľom komplexne zachytiť aktuálne trendy a rozdiely medzi krajinami Európskej únie. Teoreticko-metodologická časť práce vychádza z analýzy existujúcich globálnych a európskych indexov zameraných na konkurencieschopnosť, udržateľnosť a digitálnu transformáciu, ako sú WCI, GSCI, HDI, GII, EFI, EPI, DESI, NRI a ďalšie relevantné ukazovatele. Osobitná pozornosť bude venovaná aj indikátorom reflektujúcim rozvoj pokročilých digitálnych technológií, vrátane umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti a automatizácie. Pri návrhu a validácii modelu budú aplikované pokročilé kvantitatívne metódy, najmä panelová regresná analýza, multikriteriálne metódy hodnotenia a ďalšie matematicko-štatistické prístupy. Výsledky dizertačnej práce umožnia identifikovať kľúčové determinanty udržateľnej výkonnosti a konkurencieschopnosti ekonomík Európskej únie v kontexte digitálnej transformácie a vytvoriť analytický rámec využiteľný pri ich hodnotení a porovnávaní.

Contemporary economies of the European Union are facing dynamic changes resulting from digitalisation, technological progress and increasing demands for sustainable development. Digital transformation fundamentally affects productivity, innovation capacity and the competitiveness of countries, while simultaneously creating new challenges related to long-term economic stability, social inclusion and environmental sustainability. In this context, there is a growing need for a comprehensive and systematic approach to the assessment of economic performance and competitiveness that reflects the multidimensional nature of these processes. The main objective of the doctoral dissertation is to design and empirically validate a model of sustainable performance and competitiveness of European Union economies in the context of digital transformation. The dissertation focuses on the construction of a multidimensional evaluation framework that integrates economic, social, innovation, environmental and digital factors in order to comprehensively capture current trends and differences among European Union countries. The theoretical and methodological part of the dissertation is based on an analysis of existing global and European indices focused on competitiveness, sustainability and digital transformation, such as WCI, GSCI, HDI, GII, EFI, EPI, DESI, NRI and other relevant indicators. Particular attention will also be devoted to indicators reflecting the development of advanced digital technologies, including artificial intelligence, cybersecurity and automation. In designing and validating the model, advanced quantitative methods will be applied, particularly panel regression analysis, multi-criteria evaluation methods and other mathematical and statistical approaches. The results of the doctoral dissertation will enable the identification of key determinants of sustainable performance and competitiveness of European Union economies in the context of digital transformation and the creation of an analytical framework suitable for their evaluation and comparison. correlation analysis, panel regression analysis and selected methods of multi-criteria decision-making. Based on the obtained results, a set of recommendations will be developed, whose implementation may contribute to enhancing Slovakia's digital and innovation performance while considering sustainability, long-term economic stability, and its ability to compete within the European innovation ecosystem.

- **Aplikácia modelu udržateľnej a digitálnej výkonnosti v podmienkach Slovenska v kontexte európskych ekonomík**
- ***Application of the Sustainable and Digital Performance Model under Slovak Conditions in the Context of European Economies***

V kontexte vyspelých európskych ekonomík predstavuje digitalizácia, inovácie a udržateľnosť kľúčové faktory formovania konkurencieschopnosti krajín a ich dlhodobej hospodárskej výkonnosti. Schopnosť ekonomík

efektívne využívať digitálne technológie, podporovať inovačné procesy a zároveň zabezpečovať ich súlad s princípmi udržateľného rozvoja je jedným z hlavných predpokladov budovania modernej znalostnej ekonomiky. Udržateľná výkonnosť zahŕňa nielen ekonomický rast, ale aj environmentálne a sociálne aspekty rozvoja, ktoré sú nevyhnutné pre dlhodobú stabilitu a konkurencieschopnosť krajín. Hlavným cieľom dizertačnej práce je navrhnúť a aplikovať model udržateľnej a digitálnej výkonnosti v podmienkach Slovenskej republiky v kontexte európskych ekonomík, s dôrazom na identifikáciu kľúčových determinantov, ktoré významne ovplyvňujú jej postavenie v európskom priestore. Model bude konštruovaný na základe vybraných globálnych a európskych indexov digitálnej, inovačnej a udržateľnej výkonnosti ako sú DESI, NRI, GII, SII, SDGI a ďalšie relevantné ukazovatele. Analytická časť práce bude zameraná na empirickú aplikáciu navrhnutého modelu, pričom budú využité kvantitatívne metódy vrátane korelačnej analýzy, panelovej regresnej analýzy a vybraných metód multikriteriálneho rozhodovania. Výsledky analýzy umožnia komplexne posúdiť úroveň udržateľnej a digitálnej výkonnosti Slovenska v porovnaní s vybranými európskymi ekonomikami a identifikovať oblasti s najväčším rozvojovým potenciálom ako aj kľúčové bariéry a výzvy ovplyvňujúce ďalší rozvoj. Na základe získaných výsledkov budú vypracované odporúčania pre hospodársku a inovačnú politiku, ktorých implementácia môže prispieť k zvýšeniu udržateľnej a digitálnej výkonnosti Slovenskej republiky, posilneniu jej dlhodobej ekonomickej stability a schopnosti konkurovať v rámci európskeho hospodárskeho a inovačného priestoru.

In the context of advanced European economies, digitalisation, innovation and sustainability represent key factors shaping countries' competitiveness and their long-term economic performance. The ability of economies to effectively utilise digital technologies, support innovation processes, and at the same time ensure their alignment with the principles of sustainable development constitutes one of the fundamental prerequisites for building a modern knowledge-based economy. Sustainable performance encompasses not only economic growth, but also environmental and social aspects of development, which are essential for the long-term stability and competitiveness of countries. The main objective of the doctoral dissertation is to design and apply a model of sustainable and digital performance under the conditions of the Slovak Republic within the context of European economies, with a particular emphasis on identifying key determinants that significantly influence its position within the European economic environment. The model will be constructed based on selected global and European indices of digital, innovation and sustainable performance, such as DESI, NRI, GII, SII, SDGI, as well as other relevant indicators. The analytical part of the dissertation will focus on the empirical application of the proposed model, employing quantitative methods including correlation analysis, panel regression analysis and selected multi-criteria decision-making methods. The results of the analysis will enable a comprehensive assessment of the level of sustainable and digital performance of Slovakia in comparison with selected European economies and will allow for the identification of areas with the greatest development potential, as well as key barriers and challenges affecting further development. Based on the obtained results, a set of recommendations for economic and innovation policy will be formulated, the implementation of which may contribute to enhancing the sustainable and digital performance of the Slovak Republic, strengthening its long-term economic stability and improving its ability to compete within the European economic and innovation environment.

doc. PhDr. Petra Vašaničová, PhD.

- **Analytický prístup k cestovnému správaniu v kontexte rozvoja cestovného ruchu**
- ***An Analytical Approach to Travel Behaviour in the Context of Tourism Development***

Cestovný ruch je jedným z najrýchlejšie rastúcich sektorov, pričom jeho vplyv na ekonomiku, spoločnosť a životné prostredie neustále rastie. Porozumenie faktorom, ktoré ovplyvňujú cestovné správanie jednotlivcov, je kľúčové pre tvorbu efektívnych stratégií rozvoja cestovného ruchu, ktoré podporujú udržateľnosť a vyvážený rast. Dizertačná práca bude skúmať kľúčové faktory, ktoré ovplyvňujú cestovné správanie v kontexte rozvoja cestovného ruchu. Cieľom výskumu bude identifikovať psychologické, sociálne a situačné faktory, ktoré formujú postoj jednotlivcov k cestovaniu, ich vnímanie turistických destinácií a ich cestovateľské zámery. Zistenia tejto dizertačnej práce prispedia k hlbšiemu pochopeniu toho, ako cestovné správanie interaguje s rozvojom cestovného ruchu, poskytujú praktické poznatky pre tvorcov politik cestovného ruchu, či manažérov destinácií, ktorí sa snažia vyvážiť ekonomický rast a trvalo udržateľné postupy. V konečnom dôsledku je cieľom výskumu poskytnúť odporúčania na optimalizáciu stratégií cestovného ruchu, ktoré sú vzájomne prospešné pre obyvateľov aj návštevníkov a zabezpečujú dlhodobú udržateľnosť.

Tourism is one of the fastest-growing sectors, with its impact on the economy, society, and the environment continuously increasing. Understanding the factors that influence individuals' travel behaviour is key to developing effective tourism strategies that promote sustainability and balanced growth. This dissertation will examine the key factors influencing travel behaviour in the context of tourism development. The research will aim to identify the psychological, social, and situational factors that shape individuals' attitudes toward travel, their perceptions of tourist destinations, and their travel intentions. The findings will contribute to a deeper

understanding of how travel behaviour interacts with tourism development, providing practical insights for tourism policymakers and destination managers seeking to balance economic growth with sustainable practices. Ultimately, the research aims to offer recommendations for optimizing tourism strategies that benefit both residents and visitors, ensuring long-term sustainability.

doc. Ing. Lenka Veselovská, PhD.

- **Optimalizácia implementácie požiadaviek manažmentu rizika vo vybraných štandardizovaných systémoch manažérstva**
- *Optimization of Risk Management Requirements Implementation in Selected Standardized Management Systems*

Všetky moderné štandardizované systémy manažérstva obsahujú aj požiadavky na identifikáciu a hodnotenie rizík, na ktoré je následne vyžadované definovať opatrenia a identifikovať príležitosti na zlepšenie. Aj keď sa štandardizované manažérske systémy líšia svojim zameraním, každý z nich obsahuje aj spoločné požiadavky na manažment rizika. V súčasnosti sa v podmienkach slovenského podnikateľského prostredia vyskytujú rôznorodé spôsoby, ako sa podniky vysporiadali s naplnením požiadaviek manažmentu rizika v rámci ich certifikovaných manažérskych systémov. Takáto rôznorodosť znamená, že niektoré podniky si implementáciou požiadaviek manažmentu rizika namiesto optimalizácie podnikových procesov len zvýšili záťaž na realizáciu s tým spojených činností, a tým zvýšili aj byrokráciu. Zámerom dizertačnej práce je preskúmať rôzne spôsoby, ako podniky v praxi implementujú požiadavky manažmentu rizika v rôznych vybraných štandardizovaných systémoch manažérstva, zhodnotiť ich prínosy i kritické miesta a navrhnúť metodiku hodnotenia vybraných rizík v podmienkach konkrétneho podniku, ktorý má implementovaný niektorý zo štandardizovaných systémov manažérstva. Výstupom skúmania tak bude návrh aplikačného aparátu implementácie vybraných požiadaviek týkajúcich sa manažmentu rizika optimálnym spôsobom v rámci rôznych vybraných štandardizovaných systémov manažérstva implementovaných v slovenských podnikoch, ktorý prinesie im zvýšenie transparentnosti, zníženie byrokracie a komplexnú optimalizáciu podnikových procesov. Súčasťou spracovania dizertačnej práce bude aj verifikácia navrhovanej metodiky v podmienkach konkrétneho slovenského podniku, ktorý má implementovaný niektorý zo štandardizovaných systémov manažérstva.

All modern standardized management systems include also requirements for identifying and assessing risks, for which measures are subsequently required to be defined and opportunities for improvement identified. Although standardized management systems differ in their focus, each of them also includes common requirements for risk management. This form of risk assessment requires their more detailed processing with respect to selected stakeholders or activities in the organization. Currently, in the conditions of the Slovak business environment, there are various ways in which individual organizations have dealt with the fulfillment of risk management requirements within their certified management systems. Such diversity means that some companies, by implementing risk management requirements instead of optimizing business processes, have only increased the burden on the implementation of related activities, and thus increased bureaucracy. The intention of the dissertation is to examine various ways in which companies implement risk management requirements in practice in various selected standardized management systems, to evaluate their benefits and critical points. The output of the research will be the design of an application apparatus for implementing risk management requirements in an optimal way within various selected standardized management systems, which will bring companies increased transparency, reduced bureaucracy and overall optimization of business processes. Part of the dissertation thesis will also include verification of the proposed methodology in the conditions of a specific Slovak company that has implemented one of the standardized management systems.

doc. Ing. František Vojtech, PhD.

- **Vývoj inteligentných miest v Slovenskej republike a vo vybraných krajinách Európskej únie v oblasti životného prostredia a jeho vplyv na podnikanie malých a stredných podnikov**
- *The Development of Smart cities in the Slovak Republic and Selected European Union Countries in the Field of the Environment and its Impact on Small and Medium-Sized Enterprises*

Práca je zameraná na zhodnotenie zapojenia vybraných miest na Slovensku a v krajinách Európskej únie do aktivít týkajúcich sa inteligentných miest v oblasti životného prostredia. Do akej miery podniky, inštitúcie, mestá a obce v Slovenskej republike a v krajinách Európskej únie rozumejú pojmom a aktivitám týkajúcich sa ochrany životného prostredia prostredníctvom inteligentných miest. Identifikovať prekážky pre uvedené subjekty v tejto oblasti. Výsledkom by malo byť sformulovanie odporúčaní akým spôsobom zvýšiť kvalitu ochrany životného prostredia inteligentných miest v Slovenskej republike a vo vybraných krajinách Európskej únie.

The work is aimed at evaluating the involvement of selected cities in Slovakia and in the countries of the European Union in activities related to smart cities in the field of the environment. To what extent do enterprises, institutions, cities and municipalities in the Slovak Republic and in the countries of the European Union understand the concepts and activities related to environmental protection through smart cities. To identify obstacles for the above-mentioned entities in this area. The result should be the formulation of recommendations on how to increase the quality of environmental protection of smart cities in the Slovak Republic and in selected countries of the European Union.

- **Zhodnotenie vývoja cirkulárnej ekonomiky v malých a stredných podnikoch a jej vplyv na vybraný sektor na Slovensku**
- ***Evaluation of the Development of the Circular Economy in Small and Medium-Sized Enterprises and its Impact on the Selected Sector in Slovakia***

Práca je zameraná na zhodnotenie zapojenia vybraných miest na Slovensku a v krajinách Európskej únie do aktivít týkajúcich sa inteligentných miest v oblasti životného prostredia. Do akej miery podniky, inštitúcie, mestá a obce v Slovenskej republike a v krajinách Európskej únie rozumejú pojmom a aktivitám týkajúcich sa ochrany životného prostredia prostredníctvom inteligentných miest. Identifikovať prekážky pre uvedené subjekty v tejto oblasti. Výsledkom by malo byť sformulovanie odporúčaní akým spôsobom zvýšiť kvalitu ochrany životného prostredia inteligentných miest v Slovenskej republike a vo vybraných krajinách Európskej únie.

The work is aimed at evaluating the involvement of selected cities in Slovakia and in the countries of the European Union in activities related to smart cities in the field of the environment. To what extent do enterprises, institutions, cities and municipalities in the Slovak Republic and in the countries of the European Union understand the concepts and activities related to environmental protection through smart cities. To identify obstacles for the above-mentioned entities in this area. The result should be the formulation of recommendations on how to increase the quality of environmental protection of smart cities in the Slovak Republic and in selected countries of the European Union.

doc. Mgr. Lucia Zbihlejová, PhD.

- **Analýza sociálnej a kultúrnej inteligencie ako determinantov prosociálneho organizačného správania**
- ***Analysis of Social and Cultural Intelligence as Determinants of Prosocial Organizational Behavior***

Dizertačná práca je zameraná predovšetkým na analýzu konštruktov sociálnej a kultúrnej inteligencie, ktoré sú v súčasnej dobe nevyhnutným organizačným nástrojom, a to najmä v manažmente ľudských zdrojov. Prosociálne organizačné správanie je vnímané ako správanie jednotlivých členov organizácie vyznačujúce sa skutkami a činmi vykonanými v prospech iného bez očakávania materiálnej, vecnej a morálnej odmeny či sociálneho súhlasu a všeobecne prispieva k pozitívnej pracovnej klíme a zvyšovaniu kvality pracovného života. Vnímanú úroveň sociálnej a kultúrnej inteligencie jedinca je preto možné považovať za determinant prosociálneho správania v organizácii, čo bude v teoretickej, analytickej a návrhovej rovine aplikované v dizertačnej práci.

The dissertation thesis is primarily aimed at the analysis of the constructs of social and cultural intelligence, which are currently an essential organizational tool, particularly in Human Resource Management. Prosocial organizational behavior is perceived as the behavior of individual members of the organization characterized by deeds and actions performed for the benefit of others without the expectation of material, objective or moral reward, or social approval, and it generally contributes to a positive working climate and increasing the quality of working life. The perceived level of an individual's social and cultural intelligence can therefore be considered a determinant of prosocial behavior in the organization, which will be applied in the dissertation on a theoretical, analytical, and design level.

- **Výskum mobbingového správania v organizácii v súvislosti s motiváciou a pracovným výkonom zamestnancov**
- ***Research on Mobbing Behavior in an Organization in Relation to Employee Motivation and Work Performance***

Mobbingové správanie na pracovisku má nielen rôzne dôsledky pre pracovníkov v spoločnostiach, ale ovplyvňuje aj výkonnosť pracovníkov, čo je jedna z najvýznamnejších oblastí, ktoré sa týkajú spoločností a manažérov ľudských zdrojov. Dizertačná práca bude z uvedených dôvodov zameraná na špecifikáciu foriem mobbingového pracovného správania, ktoré sa podieľajú na znižovaní motivácie k výkonom jednotlivcov v organizácii. Dané formy budú analyzované cez prizmu ich včasnej identifikácie s cieľom obohatiť poznanie v oblasti organizačného správania. Účelom výskumu bude znižovanie mobbingového správania a zvyšovanie motivácie k pracovnému výkonu so zreteľom na duševné zdravie organizačného personálu, manažment nevyvímajúc.

Mobbing behavior in the workplace not only has various consequences for workers in companies, but also affects the performance of workers, which is one of the most important areas that concern companies and human resource managers. For the above reasons, the dissertation will be aimed at specifying the forms of mobbing work behavior that contribute to reducing the motivation of individuals to perform in the organization. The given forms will be analyzed through the prism of their early identification to enrich knowledge in the field of organizational behavior. The purpose of the research will be to reduce mobbing behavior and increase motivation to perform with regard to the mental health of organizational personnel, including management.

- **Návrh etického modelu rozvoja ľudských zdrojov v kontexte líderstva zamestnancov**
- ***Design of an Ethical Model for Human Resource Development in the Context of Employee Leadership***

Dizertačná práca sa zameriava na vytvorenie holistického etického modelu riadenia, ktorý vníma človeka v organizácii nielen ako „zdroj“ (kapitál), ale ako integrálnu bytosť s neodňateľnou dôstojnosťou. V dobe technologickej transformácie a dynamických zmien na trhu práce hľadá odpoveď na otázku, ako skĺbiť ekonomickú efektívnosť s morálnou integritou. Medzi kľúčové oblasti a teoretické piliere radí analýzu prechodu od administratívneho riadenia k strategickému rozvoju potenciálu, kde sa etický rozmer prejavuje v spravodlivom odmeňovaní a v práve na kontinuálne vzdelávanie. Ďalej skúma modely ako Servant Leadership (služiaci vodcovstvo) a autentické vedenie s dôrazom na integritu lídra, ktorý namiesto moci využíva autoritu založenú na dôvere a hodnotách. Práca tiež skúma, ako organizačná kultúra a štruktúra ovplyvňujú správanie jednotlivcov a ako vytvoríť prostredie podporujúce psychologické bezpečie. Etický rámec zahŕňa mechanizmy participácie zamestnancov na rozhodovacích procesoch (spolurozhodovanie), čo zvyšuje lojalitu a pocit spoluzodpovednosti a integráciu princípov sociálnej etiky, ako sú subsidiarita (rozhodovanie na najnižšej možnej úrovni), solidarita a spoločné dobro, kde je človek vnímaný ako „imago Dei“, čo definuje hranice pri zaobchádzaní s ľuďmi a odmieta ich čiru instrumentalizáciu. Cieľom a očakávaným prínosom dizertačnej práce je navrhnúť konkrétny multifaktorový etický kódex vedenia, ktorý slúži ako praktický nástroj pre manažérov. Výsledkom je synergia medzi organizačným rozvojom a osobným rastom zamestnanca, kde zisk nie je cieľom sám o sebe, ale výsledkom správne nastavených vzťahov a hodnôt.

The dissertation thesis focuses on creating a holistic ethical management model that perceives a person in an organization not only as a "resource" (capital), but as an integral being with inalienable dignity. In an era of technological transformation and dynamic changes in the labor market, it seeks an answer to the question of how to combine economic efficiency with moral integrity. Among the key areas and theoretical pillars, it includes the analysis of the transition of the administrative management to strategic development of potential, where the ethical dimension is manifested in fair remuneration and the right to continuous education. It further examines models such as Servant Leadership and authentic leadership with an emphasis on the integrity of the leader, who uses authority based on trust and values instead of power. The work also examines how organizational culture and structure influence the behavior of individuals and how to create an environment that supports psychological safety. The ethical framework includes mechanisms for employee participation in decision-making processes (co-decision-making), which increases loyalty and a sense of co-responsibility, and the integration of principles of

social ethics, such as subsidiarity (decision-making at the lowest possible level), solidarity and the common good, where man is perceived as an "imago Dei", which defines boundaries in the treatment of people and rejects their mere instrumentalization. The aim and expected contribution of the dissertation is to propose a specific multi-factor ethical code of leadership, which serves as a practical tool for managers. The result is a synergy between organizational development and personal growth of the employee, where profit is not a goal, but the result of correctly set relationships and values.